

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 107 (5579) 6 iyun 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Bölgələrin inkişafı Azərbaycan dövlətinin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Goranboy və Naftalan rayonlarına səfər edib

Bakıda "2030 Gündəliyinin ətraf mühit aspektləri" mövzusunda Milli Gənclər Forumu keçirilib

7

Novruz Məmmədov Frensis Qarri ilə görüşüb

8

Əli Əhmədov: "Azərbaycan Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının həyata keçirdiyi layihələri dəstəkləyir"

9

2018-ci ilin ikinci yarısı üçün KİV layihələrinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı müsabiqə elan olunub

9

Seymur Orucov: "Ordumuz bizim qürurumuzdur"

9

Bəhruz Quliyev: "Ulu Öndərin qayıdışı Azərbaycanın de-fakt Müstəqilliyini təmin etdi"

8

10

Astan İsmayılov - qanunsuzluğun "vəkili"

14

Azərbaycan xalqına ailəlikcə xəyanət edənlər yığınğı

16

"Barselona" daha bir ilkə imza atıb

6 iyun 2018-ci il

Bölgələrin inkişafı Azərbaycan dövlətinin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Goranboy və Naftalan rayonlarına səfər edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 5-də Goranboy rayonuna səfəri çərçivəsində Dəliməmmədli-Quşçular-Fəxrəli-Qurbanzadə-Alpout avtomobil yolunun açılışında iştirak edib. AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov dövlətimizin başçısına yolun texniki göstəriciləri barədə məlumat verdi.

Bildirdi ki, 12 min nəfər əhalinin yaşadığı 5 məntəqəni birləşdirən Dəliməmmədli-Quşçular-Fəxrəli-Qurbanzadə-Alpout avtomobil yolunun ümumi uzunluğu 14 kilometr, hərəkət hissəsinin eni isə 6 metrdir. Dördüncü texniki dərecəli yol iki hərəkət zolaqlıdır. Layihə çərçivəsində 212 poqonmetr müxtəlif diametrlı dəmir-beton suötürüclər, yol nişanları ve göstərici lövhələr quraşdırılıb, yol-cizgi xətləri çəklilib. Yolun inşası yüksək səviyyədə, qısa müddətə və bütün texniki göstəricilərə riayət olunmaqla aparılıb. Bu yol sakinlərin rahat gedış-gəlişini təmin edəcək, hemçinin Bakı-Ələt-Qazax-Gürcüstan ilə dövlət sərhədi avtomobil yolu vəsítəsilə respublikamızın istenilen istiqamətinə hərəkət etməyə imkan verəcək. Avtomobil yolunun tikintisi əhatə etdiyi 5 yaşayış məntəqəsinin rayon mərkəzi ilə nəqliyyat əlaqəsinin yaxşılaşdırılması ilə yanaşı, bu bölgədə iqtisadiyyatın

“Azərbaycanda kənd təsərrüfatı prioritet sahələrdən biridir. Bundan sonra biz bu siyaseti ancaq ən müasir texnologiyalar və elmi əsaslar üzərində aparacağımız”

və kənd təsərrüfatının inkişafında da mühüm rol oynayacaq. Dövlətimizin başçısı yolun rəmzi açılışını bildirən ləti kəsdi. Sonda xatire şəkli çəkdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 5-də Goranboy rayonunda “Region Agropark”ın açılışında iştirak edib. AZERTAC xəbər verir ki, iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev, kənd təsərrüfatı naziri İnam

Kərimov və agroparkın direktoru Sənan Qədimov görülən işlərlə bağlı dövlətimizin başçısına ətraflı məlumat verdilər.

Bildirdi ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramları çərçivəsində müxtəlif bölgələrdə

ayrı-ayrı istehsal sahələri istifadəyə verilir, əhalinin sosial şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətinde ardıcıl tədbirlər görülür. “Region Agropark”da beş müəssisələrdən biridir. Ümumi dəyəri 30 milyon manat olan agroparkın yaradılmasına 6 milyon manat dövlətin güzəştli krediti verilib. Belə ki, Goranboy rayonunda uzun müddət istifadəsiz qalmış və yararsız hala düşmüş 3500 hektar, Samux rayonunda isə 1200 hektar qış otlaq sahəlerinin təyinatı Nəzirə Kabinetinin müvafiq sərəncamları ilə dəyişdirilərək əkin dövriyyəsinə cəlb edilib. Agropark tərəfindən “Bozdağ massivi” ərazisində yerleşən, yararsız vəziyyətde olan torpaq sahəlerinin əkinə yararlı vəziyyətə gətirilməsi üçün ərazidə yarğanlar doldurulub, yüksək keyfiyyətli hamarlama işləri aparılıb, sahələr kol-kosdan təmizlənib, torpağın biohumus qatının bərpası məqsədilə böyük həcmde kompos verilib. Torpağın tərkibinin öyrənilməsi məqsədilə nümunələr götürülərək Türkiyənin beynəlxalq akreditasiya olmuş “Laben” laboratoriyasına göndərilib və analizlərin nəticələrinə uyğun əkin planı hazırlanıb. İstehsal olunan məhsulların uzun müddət keyfiyyətli və itkisiz saxlanılması

üçün her birinin tutumu 3 min ton olan 18 min tonluq 6 taxıl anbarı kompleksi və saatda gücü 10 ton olan qurutma sistemi inşa olunub. Amerika və Türkiyədən alınan avadanlıqlarla təchiz olunmuş taxıl anbarı kompleksi tam avtomatlaşdırılmış qaydada fəaliyyət göstərir. Kompleks məhsulu qəbul edir, təmizləyir və qurudaraq saxlanılması üçün anbarlara ötürür. Agroparkda işçilər, kənardan cəlb olunmuş mütəxəssis və qonaqlar üçün 72 yerlik ikimərtəbəli tam infrastruktura malik müasir yataqxana və ikimərtəbəli ofis binası tıabilər.

Diqqətə çatdırılıb ki, hazırda respublikanın 30 rayonu üzrə 191,8 min hektar ərazidə ümumi dəyəri 1,4 milyard manat olan 45 agroparkın yaradılması işləri davam etdirilir. İndiye qədər dövlət dəstəyi hesabına agroparkların yaradılması üçün ümumilikdə 311,8 milyon manat, o cümlədən su, qaz, elektrik və yol çəkilişi, meliorativ tədbirlər və digər infrastruktur işlərinə 204,2 milyon manat dövlət əsaslı investisiya qoyulub. Ümumi dəyəri 400 milyon manatdan çox olan 15 agroparkın yaradılmasına 110 milyon manatadək dövlətin güzəştli kreditləri ayrılib və 14 agropark üzrə dəyəri 565,5 milyon manat olan 24 layihəyə investisiya təşviqi sənədi verilib. Artıq Xaçmaz, Şəmkir, Cəlilabad və Goranboyda yaradılan agroparklarda birinci mərhələ üzrə işlər başa çatdırılıb.

Ardı Səh. 3

Bölgələrin inkişafı Azərbaycan dövlətinin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Goranboy və Naftalan rayonlarına səfər edib

Əvvəli Səh. 2

Meliorasiya ve Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Əhməd Əhmədzadə bildirdi ki, aqroparkda zəruri infrastrukturun yaradılması məqsədilə qoyulmuş 35 milyon manat dövlət əsaslı investisiya hesabına ərazini öz axını ilə suvarma suyu ilə təmin etmək üçün Şəmkir-Samux-Goranboy magistral suvarma kanalı üzərində baş suqəbuləcici qurğu, nəqliyəcili boru kəməri, sututumu 100 min kubmetr olan dəmir-beton üzüklü hovuz, sututumu 300 min kubmetr olan torpaq əsaslı hovuz inşa olunub. Bundan əlavə, 35/10 kV-lıq yarımtansiya da inşa edilib, Lək yarımtansiyasından 14 kilometr uzunluğunda yüksək gərginlikli elektrik xətti, Qaziməmməd-Qazax magistral qaz kəmərinin "Ağasibəyli" Qazpaylaçı Stansiyasından 12 kilometrlik qaz xətti çəkilib və Fəxralı kəndindən əraziyə 9,4 kilometr uzunluğunda yeni asfalt yol salınıb.

Sonra Azərbaycan Prezidenti aqroparkın kollektivi ilə görüşüb. Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış edib. Prezident İlham Əliyev öz çıxışında qeyd edib ki, Azərbaycanda aqroparkların yaradılması dövlət xətti ilə həyata keçirilir. Dövlət özəl sektora daim diqqət və dəstək göstərir: "Vaxtılı istifadəsiz qalmış bu ərazidə dövlət xətti ilə böyük infrastruktur layihələri icra edilmişdir. Yollar, qaz, elektrik və su xətləri çəkildi, suvarma işləri görüldü, dövlət xətti ilə en müasir texnika alındı. Bu texnikanın bir hissəsi burada nümayiş etdirilir. Bu, dünyanın en

"Güclü siyasi iradə olan yerdə, düşünülmüş siyaset aparılan ölkədə uğurlar da, nəticələr də, qələbələr də olacaq, insanlar daha yaxşı yaşayacaqlar"

aparıcı şirkətinin texnikasıdır. Dövlət xətti ilə 40-dan çox texnika getirilmiş və bu aqroparka lizinqə verilmişdir.

Dövlət tərefindən bu aqroparkın yaradılmasına 35 milyon manat vəsatı ayrılmışdır. Bildiyiniz kimi, bu aqroparkın ərazisi 4700 hektardır və bu torpaqlardan istifadə olunmurdu. İndi isə burada gözəl işlər görülüb, özəl sektor öz tərefindən vəsait qoyubdur. Mənə verilən məlumatə görə, özəl investisiyaların həcmi 30 milyon manatdır. Beləliklə, biz görürük ki, dövlət-özəl sektor partnörlüyü gözəl nəticələrə getirib çıxarı. Böyük investisiyalar qoyulur və bu investisiyaların böyük səmərəsi olacaqdır. Burada yüzlərlə iş yeri yaradılır, yerli istehsal təşkil olunur. Burada bir çox kənd təsərrüfatı məhsulları yetişdiriləcək və əminəm ki, ölkə bazarına, xarici bazarlara çıxarılaçaqdır.

Bütövlükde bu gün Azərbaycanda aqroparkların yaradılması geniş vüsət almışdır. Nəzərdə tutulan 45 aqroparkdan 4-ü artıq istifadəyə verilib: Yalama, Şəmkir, Cəlilabad və bu gün Goranboy rayonunda. Mən dördünün də açılışında şəxsən iştirak etmişəm. Bu, bir daha onu gösterir ki, dövlət bu məsələlərə çox böyük diqqət göstərir və dəstək verir. Bu 45 aqro-

parkın yaradılmasına 1,4 milyard manat sərməye qoyulacaq, onun bir hissəsi qoyulubdur. Bu aqroparkların ərazisi 191 min hektara bərabərdir. Bax, bu qədər torpaq istifadəsiz qalmışdı. İndi isə tezliklə bu 45 aqroparkın yaradılması nəticəsində kənd təsərrüfatı məhsullarımızın istehsalı böyük dərəcədə artacaq. Beləliklə, ölkə qar-

ışında duran əsas vəzifelərdən biri - ərzəq təhlükəsizliyi məsələsi öz həllini tapacaq və biz idxlaldan asılılığımızı daha da azaldacaq.

Mənə məlumat verilib ki, məhsuldarlıq da çox yüksəkdir. Arpa-da hektardan məhsuldarlıq 50 sentnerdir, hesab edirəm ki, buğda da ən azı bu qədər olmalıdır. Yəni, burada ən müasir texnolog-

yalar tətbiq olunur, o cümlədən müasir suvarma texnologiyaları, pivot suvarma sistemləri quraşdırılır. Bu sistemlərin tətbiqi Azərbaycanda geniş vüsət alacaq. Bu məqsədə artıq bu sistemlərin istehsalı ölkəmizdə təşkil edilibdir ki, xaricdən asılılıq azalsın və xaricə valyuta getməsin.

Beləliklə, aqroparkların yaradılması və fəaliyyəti neticəsində ərzəq təhlükəsizliyi məsələləri öz həllini tapacaq, işsizliyin azaldılması ilə bağlı əlavə addımlar atılacaq, yerli istehsal inkişaf edəcək, ixrac imkanlarımız genişlənəcək. Çünkü burada yetişdiriləcək məhsullar ixrac yönümlü məhsullardır. Ölkəmizdə kənd təsərrüfatı ilə bağlı siyasetimiz uğurla icra ediləcəkdir. Kənd təsərrüfatına böyük diqqət gösterilir. Azərbaycanda kənd təsərrüfatı prioritət sahələrində biridir. Bundan sonra biz bu siyaseti ancaq ən müasir texnologiyalar və elmi əsaslar üzərində aparacaqıq."

Görüşdən sonra dövlətimizin başçısı aqroparkda ilk buğda biçimi prosesini izledi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 5-də Goranboy rayonunda Deliməmmədli-Muzdurlar-Qırıqlı avtomobil yolunun yenidənqurma və bərpadan sonra açılışını edib. AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin idarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov dövlətimizin başçısına yolun texniki göstəriciləri barədə məlumat verdi. Bildirlil-

Bölgələrin inkişafı Azərbaycan dövlətinin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Goranboy və Naftalan rayonlarına səfər edib

Əvvəli Səh. 3

Dəliməmmədli-Muzdurlar-Qırıqlı avtomobil yolunun inşası Prezident İlham Əliyevin 2017-ci ildə imzaladığı Sərəncama əsasən aparılıb. Yolun yenidən qurulması işləri 2018-ci ilin may ayında yekunlaşdırıldı. İnşaat işləri zamanı bütünlük texniki tələblərə tam riayət olundu. Layihə çərçivəsində 300 poqonmetr müxtəlif diametrlərə dəmir-beton suötürəcү borular, zəruri yerlərdə minə yaxın yol nişanı və göstərici lövhə quraşdırılıb, 50 kilometr uzunluğunda yol-cizgi xətləri çəkilib. Bu yol 15 min nəfər əhalinin yaşadığı 15 məntəqəni birləşdirir. Avtomobil yolunun tikintisi əhatə etdiyi yaşayış məntəqələrinin rayon mərkəzi ilə nəqliyyat əlaqəsinin yaxşılaşdırılmasında mühüm rol oynayacaq. Bundan başqa, bu yolun inşası bölgədə iqtisadiyyatın və kənd təsərrüfatının inkişafında mühüm rol oynaya-

məmmədli" yarılməstansiyasından çıxır. Bu yarılməstansiyadan çıxan 10 kilovoltluq hava xətləri vasitəsilə 8 min abonentin elektrik enerjisi təchizatı təmin olunur.

Prezident İlham Əliyev 40 meqavolt amper gücündə olan iki transformatorun quraşdırıldığı 110/35/10 kilovoltluq "Kürəkçay"

zidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib. "Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Əhməd Əhmədzadə dövlətimizin başçısına Şəmkirçay su anbarı və Şəmkir-Samux-Goranboy magistral suvarma kanalı kompleks layihəsi barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, ötən əsrin 80-ci illərində inşa edilmiş bu suvarma kanalının ikinci növbəsinin davamı olaraq uzunluğu 27,95 kilometr olan ikinci növbəsinin tikintisine 2015-ci ildə başlanılıb. Bu kanalın tikintisi ilə su mənbəyi işğal zonasında qalmış Goranboy rayonunun 8293 hektarı yeni suvarılacaq torpaq olmaqla, ümumilikdə 26584 hektar torpaq sahəsi suvarma suyu ilə təmin ediləcək. Qeyd edək ki, Şəmkir-Samux-Goranboy magistral suvarma kanalının ikinci növbəsinin ipək yoluna qədər 8,55 kilometrlik birinci mərhələsinin tikintisi 2017-ci ildə başa çatdırılıb, Prezident İlham Əliyev Samux və Goranboy rayonlarının 941 hektarı yeni suvarılacaq torpaqlar olmaqla, 8938 hektar torpaq sahəsinə suvarma suyunun verilməsi mərasimində iştirak edib. Dövlətimizin başçısının həmin mərasimde verdiyi tapşırıqların icrasına uyğun olaraq 2017-ci ildə Şəmkir-

caq. Dövlətimizin başçısı yolun rəmzi açılışını bildirən lenti kəsib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 5-də Goranboy şəhərində ulu önder Heydər Əliyevin abidesini ziyarət edib. AZERTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı ümummilli lider Heydər Əliyevin abidesi önnə gül dəstəsi qoydu. Goranboy Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Nizaməddin Quliyev son vaxtlar rayonda görülən işlər barədə Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi. Bildirildi ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin adını daşıyan parkda rayon sakinləri və qonaqların istirahəti üçün hərtərəfli şərait yaradılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 5-də Goranboy rayonunda hər biri 40 meqavolt amper gücündə olan iki transformatorun quraşdırıldığı 110/35/10 kilovoltluq 2x40 MVA gücündə "Dəliməmmədli" yarılmə-

tansiyasının açılışında iştirak edib.

AZERTAC xəbər verir ki, "Azərişq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Baba Rzayev dövlətimizin başçısına yarılməstansiya barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, bu yarılməstansiyasının genişləndirilərə əsaslı şəkildə yenidən qurulması rayonun keyfiyyətli, dayanıqlı və fasılısız elektrik təchizatını tam formalaşdırmağa imkan verir. "Dəliməmmədli" yarılməstansiyası vasitəsilə Dəliməmmədli şəhərinin və ətraf 21 yaşayış məntəqəsinin, o cümlədən 35 kilovoltluq "Azad" hava xətti üzərində olan 35/10 kilovoltluq "Azad" və 35/10 kilovoltluq "Aliuşağı" yarılməstansiyalarının elektrik enerjisi ilə təchizatı həyata keçirilir. Yarılməstansiyada 110 kilovoltluq açıq paylayıcı qurğu müasir tipli 7 eleqaz aclarla təchiz edilib. Bununla yanaşı, yarılməstansiyada 8 çıxış fideyi olan 35 kilovoltluq müasir tipli qapalı paylayıcı qurğu, 33 çıxış fi-

deri olan 4 giriş, 2 bölmədən ibarət 10 kilovoltluq müasir tipli qapalı paylayıcı qurğu quraşdırılıb. Yarılməstansiya müasir standartlara cavab verən elektron tipli rele mühafizəsi və avtomatika sistemləri ilə təchiz edilib və SCADA dispeçer sisteminə qoşulub. "Dəliməmmədli" yarılməstansiyasında qısa qapanmaları məhdudlaşdırmaq üçün hər iki 40 MVA transformator, 110 kilovoltluq 5 dest müasir tipli eleqaz aclar, müasir tipli idarəetmə mərkəzi, 35 və 10 kilovoltluq qapalı paylayıcı qurğular və 34 yuva quraşdırılıb. Ümumilikdə "Kürəkçay" yarılməstansiyası vasitəsilə 20 min abonent - 100 min-dən artıq əhalinin elektrik enerjisi ilə təchiz edilir. Dövlətimizin başçısı yarılməstansiyani işə saldı.

Iyunun 5-də Şəmkir-Samux-Goranboy magistral suvarma kanalının ikinci növbəsinin ipək yolu ilə kəsişməsində keçid qurğularının, eləcə də kanalın tikintisi işləri davam etdirilib. Bu hissədə nəqliyyatın hərəkətinə maneçilik yaradılmaması üçün 450 metr uzunluğunda düzbucaqlı dəmir-beton suötürən qurğu, eləcə də uzunluğu 4,95 kilometr olan açıq dəmir-beton üzüzlüklü kanal inşa olunub. Bununla da, Goranboy rayonunda daha 8 min hektar sahəye suvarma suyunun verilməsi təmin edilib. Dövlətimizin başçısı qurğunu işə salıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 5-də həmçinin Goranboyda Bayraq Muzeyinin açılışında iştirak edib. AZERTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı müzeyin rəmzi açılışını bildirən lenti kəsib.

AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Pre-

Bölgələrin inkişafı Azərbaycan dövlətinin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Goranboy və Naftalan rayonlarına səfər edib

Əvvəli Səh. 4

Prezident İlham Əliyev iyunun 5-də Naftalan şəhərinə səfər gəlib. AZERTAC xəbər verir ki, əvvələc dövlətimizin başçısı ümummilli lider Heydər Əliyevin Naftalan şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəni ziyarət edərək öünüə gül dəstəsi qoydu. Naftalan Şəhər icra Hakimiyətinin başçısı Rövşən İbrahimov dövlətimizin başçısına abidənin ətrafında aparılan abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 5-də Naftalan Şəhər Mərkəzi Xəstəxanasının açılışında iştirak edib. AZERTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı xəstəxana binasının rəmzi açılışını bildirən lenti kəndi. Şəhiyyə naziri Oqtay Şirəliyev dövlətimizin başçısına bu tibb müəssisəsində yaradılan şərait barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, 60 çarpayılıq Naftalan Şəhər Mərkəzi Xəstəxanasının inşasına 2015-ci ilde başla-

nılıb və 2018-ci ilin mayında tikinti işləri başa çatdırılıb. Şəhər Mərkəzi Xəstəxanasının tikintisi Prezident İlham Əliyevin 2013-cü və 2018-ci illərdə imzaladığı sərəncamlara əsasən aparılıb. Xəstəxana 1,2 hektar ərazidə yerləşir. Tikintinin ümumi sahəsi 8 min kvadratmetrden çoxdur. Xəstəxanada cərrahiyə, doğum bloku, doğumdan sonrakı fizioloji və hamiləliyin patologiyası şöbələri yaradılıb. Bu müəssisənin laboratoriya şöbəsi en müasir avadanlıqla təchiz olunub. Bu da laborator müayinələri yüksək keyfiyyət, dəqiqlik və qısa müddətə aparmağa imkan verir. Burada, eyni zamanda, şüa diaqnostika,

qəbul, inzibati, poliklinika, reanimasiya, intensiv terapiya şöbələri fəaliyyət göstərəcək. Əməliyyat bloku da müasir tibbi avadanlıqla təmin edilib. Xəstəxananın bütün şöbələrində en müasir tibb avadanlıqları quraşdırılıb. Xəstəxana binası ilə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev şəhiyyə müəssisəsinin kollektivi ilə görüşüb.

Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış edib. Prezident İlham Əliyev öz çıxışında diqqətə çatdırıb ki, bu xəstəxananın tikintisi son illər ərzində şəhiyyə sahəsinə ayrılan diqqətin və qoyulan vəsaitin təzahürüdür. Dövlət başçısı qeyd edib ki, şəhiyyə sisteminin möhkəmləndirilməsi sahəsin-

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev İsveçin Kralı XVI Karl Qustava təbrik məktubu göndərib. Təbrikde deyilir: "Ölahəzret, İsveç Krallığının milli bayramı münasibətlə Sizi və Sizin simanızda bütün xalqınızı öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından səmimi qelbdən təbrik edirəm. Bu əlamətdar gündə Siza möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik, dost İsveç xalqına da im əmin-amanlıq və firavanlıq arzulayıram".

***

Prezident İlham Əliyev Naftalan şəhərində yeni körpələr evi-uşaq bağçası binasının tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb

ritetidir. Ona görə imkanımız da, siyasi iradəmiz də, texniki imkanlarımız var. Bütün şəhiyyə sisteminin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi sahəsində böyük işlər görülüb.

Azərbaycanda tibbi xidmətin səviyyəsi artır. Mənim təşəbbüsümə bir neçə il ərzində artıq kütləvi müayinədən keçmə programı həyata keçirilir. Mən əvvəlki illərdə bu məsələ ilə bağlı fikirlərimi dəfələrlə bildirmişdim, demişdim ki, hər bir vətəndaş ilə heç olmasa bir dəfə gərək tibbi müayinədən keçsin. İndi bunu etmək üçün hər bir rayonda bütün imkanlar var. Dövlət öz dəsteyini göstərərək bu işləri təşkil edir. Bu il keçən ildəki kimi, 5 milyondan çox Azərbaycan vətəndaşı bu imkandan istifadə edib. Müayinə zamanı vətəndaşlarda aşkar olunan xəstiliklər sonra ixtisaslaşmış mərkəzlərdə müalicə edilir. İnsan sağlamlığı on vacib məsələlərdən biridir. Azərbaycanda insan sağlamlığını təmin etmək, sağlamlığı qorumaq, profilaktik tədbirlər görmək üçün kompleks işlər aparılır. Bundan sonra da bu işlərin görülməsi üçün yaxşı şərait var, o cümlədən Naftalan şəhərində.

Ardı Səh. 6

Bölgələrin inkişafı Azərbaycan dövlətinin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev Goranboy və Naftalan rayonlarına səfər edib

Əvvəli Səh. 5

Xəstəxana, eyni zamanda, həkimlərin iş yeridir. Hesab edirəm ki, hər bir həkim, hər bir tibb işçisi üçün belə şəraitdə işləmək xüsusi zövq verir.

Naftalan şəhərinin ümumi inkişafı sürətlə gedir. Mən Prezident kimi Naftalan şəhərinə ilk dəfə olaraq on il bundan əvvəl gəlmişdim. O vaxt gördüğüm mənzərə, sözün düzü, məni çox narahat etdi, çox meyus etdi. Çünkü şəhər çox ağır vəziyyətdə idi. Siz bunu yaxşı bilirsınız. O vaxt infrastruktur layihələri ilə bağlı böyük problemlər var idi, elektrik enerjisi fasilələrlə veriliirdi, təbii qaz, içməli su yox idi, yaşayış binaları bərbad, yollar dağlımış vəziyyətdə idi, sovet vaxtında tikilmiş sanatoriyalarda ağır vəziyyətdə məcburi köckünər yerleşmişdi. Vaxtılı Sovet İttifaqının turizm mərkəzlərindən biri olan Naftalan bu adı demək olar ki, itirmişi. Nəinki başqa ölkələrdən, hətta Azərbaycanın heç bir yerindən buraya gələn yox idi. Ona görə mən dərhal kompleks tədbirlərin görülməsi üçün müvafiq tapşırıqlar verdim. Naftalanın hərtərəfli inkişaf planı hazırlanıv və mən bu planı təsdiqlədim. Bu gün biz aparılan bu işlərin real nəticələrini görürük. İlk növbədə, biz ağır vəziyyətdə, yaridağılmış sanatoriyalarda məskunlaşmış köckünər gərək yeni evlərə köçürüydik, bunu etdik. Bütün məcburi köckünər onlar üçün xüsusi tikilmiş, böyük maliyyə vəsaiti hesabına ərsəyə gələn yeni evlərə köçürüldü və Naftalan şəhərində köckünər problemi artıq həll olunub.

Son 10 il ərzində Naftalandan görülen işlər ümumi inkişaf dinamikamızı göstərir. Onu göstərir ki, güclü siyasi iradə olan yerdə, düşünülmüş siyaset aparılan ölkədə uğurlar da, nəticələr də, qə-

ləbələr de olacaq, insanlar daha yaxşı yaşayacaqlar. Naftalandan iş yerlərinin yaradılması son illər ərzində çox sürətlə gedib. Burada yaşayan vətəndaşların böyük əksəriyyəti xidmət sektorunda işləyir, yaxşı məvəcib alır və ölkəmizin inkişafına öz dəyərli töhfəsini verir. Əminəm ki, bundan sonra Naftalandan işlər yaxşı gedəcək və şəhərin inkişafı uğurla davam etdiriləcək. Sizi bir daha bu gözəl hadisə münasibətilə təbrik edirəm."

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev iyunun 5-de Müdafiə Nazirliyinin "N" sayılı hərbi hissəsi üçün inşa edilmiş hərbi şəhərcikdə yaradılan şəraitle tanış olub. AZERTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikası müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah reisi, general-polkovnik Nəcməddin Sadıkov dövləti-

mizin başçısına raport verdi.

Məlumat verildi ki, bu hərbi şəhərciyin inşasına 2015-ci ilin yanvarında başlanılıb və 2017-ci ilin fevralında tikinti işləri başa çatdırılıb. Hərbi şəhərcikdə 28 yaşayış və qeyri-yaşayış binası, 350 avtomobil və zirehli texnikanın saxlanması üçün park inşa edilib. Ərazidə qərargah binası tikilib. Binadakı 28 xidmeti otaqda hərbi qulluqçular üçün zəruri şərait yaradılıb. Otaqların hamısı lazımi avadanlıqla təchiz olunub. Hərbi şəhərcikdə 120 nəfərlik 8 və 150 nəfərlik 1 əsgər yataqxanası tikilib. Yataqxanalarda əsgərlərin rahatlığı üçün hərtərəfli şərait yaradılıb. Burada subaylar üçün 126 nəfərlik 3 yataqxana, zabitlər üçün 14 mənzilli 2 yaşayış binası inşa olunub. Əsgər yeməkxanası da yüksək səviyyədə qurulub. Burada 1500 hərbi qulluqçunun dolğun qidalanması üçün geniş imkanlar var. Hərbi

şəhərcikdə çörəkbişirmə məntəqəsi də fəaliyyət göstərir. Hərbi qulluqçuların istirahəti ilə yanaşı, onların asudə vaxtlarının səmərəli təşkili üçün şəhərcikdə bütün tədbirlər görülüb. Ərazidə inşa olunan trenajor binasında atış və sürücülük məşqlərinin keçirilməsi üçün 4 tank və 6 piyada döyüş maşını təlim-məşq qurğusu quşadırılib.

Hərbi şəhərcikdə 500 yerlik klub binası da var. Burada ölkəmizin, eyni zamanda, herbi hissənin həyatında baş verən əlamətdar günləri qeyd etmek mümkün olacaq. Şəhərcikdə yaradılan hamam-camaşırxana-qazanxana kompleksi də müasirliyi ilə seçilir. Ərazidə tibb məntəqəsi tikilib. Müasir avadanlıqla təchiz olunan bu məntəqə 56 çarşayıqdır. Şəhərcikdə qarovalxana binası inşa olunub, ərzaq və eşya anbarları, transformator yarımstansiyası, nəzarət-buraxılış məntəqəsi, su

nasos stansiyası, 500 kubmetrik 2 su anbarı quraşdırılıb. Hərbi şəhərcikdə genişmiqyaslı abadlıq və yaşıllaşdırma işləri görülüb. Bu hərbi şəhərcikdə yaradılan şərait bir daha sübut edir ki, dövlətimiz tərəfindən hərbi sahənin potensialının artırılması, əsgər və zabitlərin xidmət şəraitləri ilə yanaşı, məişət şəraitlərinin də yüksək səviyyədə təmin edilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılır. Son dövrlərdə Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Ordumuz müasir silah-sursat, hərbi texnika ilə təmin edilir, yeni hərbi şəhərciklər inşa edilir, mövcud olanları isə ən yüksək səviyyədə yenidən qurulur. Bütün bu tədbirlər Azərbaycan dövlətinin hərbi sahənin inkişafına yüksək diqqət və qayğı ilə yanaşmasının aydın təzahürüdür.

Bakıda “2030 Gündəliyinin ətraf mühit aspektləri” mövzusunda Milli Gənclər Forumu keçirilib

Iyunun 5-də Bakı Konqres Mərkəzində “2030 Gündəliyinin ətraf mühit aspektləri” mövzusunda Milli Gənclər Forumu keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fondu-nun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rehbəri, BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) xoşməramlı səfiri Leyla Əliyeva Forumda iştirak edib.

Dünya Ətraf Mühit Günündə təşkil edilən tədbirin məqsədi gənclər arasında Dayanıqlı İnkişaf Məqsədləri (DİM), xüsusən onların ekoloji aspektləri haqqında maarifləndirmənin artırılması, eləcə de gəncləri DİM səfirləri olmağa sövq etmək onların 2030 Gündəliyinin həyata keçirilməsində rolunu gücləndirməkdir. IDEA İctimai Birliyinin Heyvanlara Qayıq Mərkezinin direktoru Surxay Şükürov dünya liderləri tərəfindən Dayanıqlı İnkişaf üzrə 2030 Gündəliyinin qəbul ediləsi ilə neticələnən BMT-nin Dayanıqlı İnkişaf Sammitinin sentyabr ayında üç illiyinin tamam ola-

yeganə zamanın indiki zaman olduğunu yadda saxlamalıyıq.

“2015-ci ildə dünya liderləri bəşəriyyətin bütün mövcud çağırışlarının həllinde irəli aparan ümum-bəşəri yol olan Dayanıqlı İnkişaf üzrə 2030 Gündəliyini təsdiqlədilər. Gündəlikdə 2030-cu ilədək nail olunması üçün 17 ümum-bəşəri dayanıqlı inkişaf məqsədi və 196 hədəf müəyyənəşdirilib. Azərbaycanda dayanıqlı inkişaf hədəflərinin həyata keçirilməsini əlaqələndirmək məqsədilə 2016-cı ilin oktyabrında dayanıqlı inkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurası yaradılarken ölkəmiz 2030-cu il Gündəliyinə nail olmaq öhdəliyini ən yüksək səviyyədə nümayiş etdirdi. Bu gün BMT-nin 18 rezident və qeyri-rezident qurumu Azərbaycanın bu 17 məqsədə nail olmaq üçün göstərdiyi səyləri dəstəkləyir. Sevinc hissili qeyd edirəm ki, Azərbaycanda Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin təşviqinə yönəlmüş bir sıra layihələrdə bizim IDEA təşkilatımız BMT ilə uğurlu əməkdaşlıq edir. Bir çox birgə təşviqat tədbirləri, o cümlədən BMT İnkişaf Programı, BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatı -FAO və UNICEF-lə

cağıını xatırladaraq, bu sənədin insanlar, planet və rifah namine fəaliyyət planı olduğunu vurğulayıb.

Heydər Əliyev Fondu-nun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi, FAO-nun xoşməramlı səfiri Leyla Əliyeva Forumun açılış mərasimində çıxış edib. Leyla Əliyeva planetimizin və onun təbii ehtiyatlarının mühafizəsi məqsədile maarifləndirmə və fəaliyyətin təşviqi üçün ən mühüm gün olan Dünya Ətraf Mühit Günü qeyd etmək üçün Forum iştirakçıları ilə birlikdə olmaqdan məmənnuluğunu bildirib. “Bizim tədbirimiz bu günü qeyd etmək və ətraf mühitlə bağlı aktual məsələlər və dayanıqlı inkişaf barədə danışmaq üçün böyük imkandır”, - deyən IDEA-nın təsisçisi vurğulayıb ki, biz vaxtin ötüb getdiyini və hərəkətə keçmək üçün

tədbirlərin həyata keçirilməsi 2018-ci ilə planlaşdırılır. Əlbəttə ki, bu böyük forum bizim əməkdaşlığımızın neticəsidir. Ümidvaram ki, bu, ətraf mühitə dair məsələlərlə bağlı məlumatlılığı artıracaq, qlobal məqsədlərə nail olmaq üçün gənclərin səylərini birləşdirməsinə kömək edəcək. 2030-cu il Gündəliyi əslində gənclər gündəliyidir. Çünkü onun inkişaf etdirilməsi üçün əsas iştirakçılar gənclərdir”, - deyə Leyla Əliyeva bildirib.

Ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev 2016-cı ilde Azərbaycan Respublikasının Dayanıqlı İnkişaf üzrə Milli Əlaqələndirmə Şurasının yaradılmasını xatırladaraq, həmin vaxtdan bəri ölkə üçün əhəmiyyət kəsb edən, qlobal məqsəd və hədəflərə uyğun milli prioritətlərin və onlara dair göstəri-

cilərin müəyyən edildiyini, eyni zamanda, dövlət proqramları və strateyiyanın bu məqsədlərlə uzlaşdırılmasının həyata keçirildiyini söyləyib. Qeyd edib ki, öten il Azərbaycanda “Dünyamızın transformasiyası: 2030-cu ilədək Dayanıqlı İnkişaf Gündəliyi”nın icrası ilə əlaqədar ilkin addımlar haqqında Könüllü Milli Hesabat hazırlanaraq Yüksək Səviyyəli Siyasi Forumu təqdim edilib. “Dayanıqlı inkişaf - gələcək nəsillərin imkanlarını təhlükə altına qoymadan indiki dövrün ehtiyaclarını təmin edən inkişafdır”, - deyən Muxtar Babayev bildirib ki, bu inkişafın ekoloji aspektləri okean və dəniz ehtiyatları, iqlim dəyişmələri, ətraf mühit, tullantıların idare edilməsi, ekosistemlər və biomüxtəliflik sahələrinə dək məqsədləri əhatə edir. Buna

nail olunması baxımından insan və təbiət arasında münasibətlərdə balansın təmin edilməsi xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Burada dövlət və qeyri-hökumət təşkilatlarının, biznes qurumlarının, xüsusilə gənclərin üzərinə böyük vəzifələr düşür. Ekologiya və təbii sərvətlər naziri bu məqsədlərin həyata keçirilməsində gənclərin rolunu vurgulayıb.

“Hər bir gənc potensial milli sərvətdir”, - deyən BMT-nin Azərbaycandakı rezident əlaqələndircisinin vəzifələrini icra edən Edvard Karvardin iqlim dəyişikliklərinin aradan qaldırılmasında gənclərin rolundan, ətraf mühitin qorunmasına təşviq edilməsinin vacibləyindən danışır. Bu istiqamətdə Leyla Əliyevanın təsisçisi olduğu IDEA İctimai Birliyinin fəaliyyətini

xüsusi qeyd edib. Diqqətə çatdırıb ki, IDEA-nın gördüyü işlərin sırasına iyunun 9-da daha biri əlavə olunacaq. Belə ki, İctimai Birliyin təşəbbüsü ilə Bakı Əməkliyində ənənəvi təmizlik aksiyası keçiriləcək. Ekosistemin gücləndirilməsində, “yaşıl təşəbbüs”lərin təşviqində, ətraf mühitin qorunmasına kollektiv və fərdi iştirakın dəstəklənməsi məsələlərinə toxunan Edvard Karvardin birgə səylər nəticəsində bir çox məsələlərin həllinin mümkünüyünü söyləyib.

Sonra BMT baş katibinin Dünya Ətraf Mühit Günü münasibəti və videomüracəti nümayiş olunub. Panel iclaslarla davam edən forumda “İqlim dəyişikliyi: adaptasiya və təsirlərin azaldılmasında gənclərin rolü” mövzusu ətrafında müzakirələr aparılıb. FAO-nun iqlim və ətraf mühit bölməsinin təbii ehtiyatlar üzrə mütəxəssisi Alasiya Qordes “Dayanıqlı inkişaf nəslə: dəyişən iqlim şəraitində ərzaq təhlükəsizliyinin qorunması” mövzusu ilə bağlı fikirlərini bildirib. O, acliqdan əziyyət çəkənlərin sayının artırığını təessüfle qeyd edərək, bunun səbəblərini müharibə və iqlim dəyişikliyi ilə əlaqələndirib. Vurğulayıb ki, gənclər ərzaq təhlükəsizliyi məsələlərinin həllində dəfə olmalıdırlar.

UNDP GEF Kür II Layihəsində baş texniki məsləhətçi və regional layihə koordinatoru Meri Metyus “Su, iqlim dəyişikliyi və gələcəyim” mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Bildirib ki, əslində bu Forum vasitəsilə gənclərə suallar ünvanlanır və məqsəd onları həmin suallara cavab tapmağa yönəltməkdir. Meri Metyus içməli su qılıqlı, suya qənaət olunması ilə bağlı fikirlərini bölüşüb. O, su ehtiyatları ilə bağlı böyük çağırışlar olduğunu qeyd edərək, gəncləri bu problemlərdən çıxış yolu tapmağa çağırıb.

Bakıda "2030 Gündəliyinin ətraf mühit aspektləri" mövzusunda Milli Gənclər Forumu keçirilib

Əvvəli Səh. 7

Gənclər Fonduun icraçı direktoru Fərid Cəfərov Azərbaycan gənclərinin iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə potensial roldan danışdı. Gənclərin ölkəmizdə çoxluq təşkil etdiyini qeyd edən Fərid Cəfərov onların ətraf mühitin qorunması istiqamətində görə bilecəyi işlərə nəzər salıb, Gənclər Fonduun ekoloji layihələrin dəstəklənməsi ilə bağlı tədbirlərini diqqətə çatdırıb. Bildirib ki, fond bu sahədə iki istiqamət üzrə - gənclərin ekoloji maarifləndirilməsi və onların iştirakı ilə ekoloji problemlərin aradan qaldırılması istiqamətlərində fəaliyyət göstərir.

Forumda iştirakçıları maraqlandıran suallar cavablandırılırlıb.

Qeyd olunub ki, davamlı inkişaf bir-birinə bağlı üç təməl elementini - iqtisadiyyat, cəmiyyət və ətraf mühiti əhatə edir. 2030 Gündəliyi gənclərin gündəliyidir. Belə ki, dayanıqlı inkişaf anlayışı gələcək nəsillərin sərvətlərinə xələl getirmədən həzirkı nəslin rifahının yaxşılaşdırılmasını nəzərdə tutur. Eyni zamanda, bu Gündəlik gəncləri inkişafın əsas aparıcı qüvvəsi kimi müəyyənləşdirib. Lakin bunun üçün onlara öz potensialını reallaşdırmaq imkanı yaradılmalıdır.

"Biomüxtəlifiyin qorunması: Azərbaycan üçün əhəmiyyəti nədir?" mövzusunda panel iclasın iştirakçıları flora və fauna

növlerinin mühafizəsi üzrə səylərin vacibliyi və Azərbaycanda məhvolma tehlükəsi ilə qarşılaşan növlərlə bağlı vəziyyət haqqında danışıblar. Dünya Vəhşi Təbiət Fonduun (WWF) Azərbaycan nümayəndəliyinin direktoru Elşad Əsgərov "Təbii dəyərlər. Azərbaycanda təbiəti mühafizənin tarixi və WWF-in töhfəsi", Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin biomüxtəliflik departamentinin baş məslehhətçisi Rəşad Allahverdiyev "Azərbaycanda xüsusi mühafizə edilən təbiət əraziləri şəbəkəsinin inkişaf etdirilməsi üzrə səylər", IDEA İctimai Birliyinin baş layihə koordinatörü Afaq Rizayeva "IDEA-nın Qafqaz regionunda biomüxtəlifiyin qorunması üzrə səylər" mövzularında məruzələrlə çıxış ediblər.

"Davamlı enerji: insanları, iqtisadiyyati və planeti transformasiya edərkən" mövzusunda panel iclasda Dünya Resurslar Institutunun (WRI) Dayanıqlı şəhərlər üzrə Türkiye ofisinin səmərəli şəhər və iqlim bölməsinin rəhbəri Məltəm Bayraktarın "Enerji, cəmiyyət və davamlılıq", Alternativ və Bərpə Olunan Enerji Menbələri üzrə Dövlət Agentliyinin texniki tənzimləmə şöbəsinin müdürü Sənan Abbasovun "Azərbaycanda bərpə olunan enerji mənbələri: nailiyyətlər və perspektivlər", UNDP Azərbaycan, NAMA layihəsinin rəhbəri Nazim Məmmədovun "Binalarda enerji səmərəliyi" mövzularında məruzələri dinlənilib.

Novruz Məmmədov Frensis Qarri ilə görüşüb

Iyunun 5-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Novruz Məmmədov Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının baş direktoru Frensis Qarri ilə görüşüb. SİA xəber verir ki, görüşdə Azərbaycan Hökuməti ilə Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı arasında əməkdaşlığın inkişafı məsələləri müzakirə olunub. Baş nazir deyib ki, Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı çox mühüm məsələlərə meşğul olan bir qurumdur. Əqli mülkiyyət insanın en böyük sərvətidir. Əsas məsələ əqli mülkiyyətdən səmərəli istifadə etməkdir. Bəşəriyyətin əqli mülkiyyətsiz geleceyi yoxdur. "Siz dönyanın mühüm elm ocaqlarının, təşkilatlarının mükafatlarına layiq görülmüşünüz. Mən çox şadam ki, bu cür məşhur elm ocaqları arasında Azərbaycanın da ali təhsil müəssisəsi var", - deyə Baş nazir qeyd edib.

Novruz Məmmədov vurğulayıb ki, Azərbaycan ilə Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı arasında six əlaqələr var. Bir sıra sənədlər imzalanıb. Azərbaycanda əqli mülkiyyət haqqında qanunvericilik bazası təşkilatın dəstəyi ilə hazırlanıb. Bu, çox perspektivli sahədir və Azərbaycan bu sahəyə öz töhfəsini verir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bu sahəyə böyük diqqət göstərir. Bu diqqətin bariz nümunəsi kimi yeni yaradılan Əqli Mülkiyyət Agentliyini göstərmək olar.

Baş direktor Frensis Qarri rəhbərlik etdiyi təşkilata Azərbaycan Hökuməti tərəfindən göstərilən dəstəyə görə minnətdarlığını ifade edib. Qeyd edib ki, o, Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu sahəyə diqqətin şəxsən şahidi olub. Frensis Qarri Azərbaycan Hökuməti ilə Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı arasında əlaqələrin inkişafından memnuniyətini bildirib. O, əməkdaşlığın gələcəkdə daha da genişlənəcəyinə əminliyini ifade edib.

Bəhruz Quliyev: "Ulu Öndərin qayıdosu Azərbaycanın de-fakto müstəqilliyini təmin etdi"

Azərbaycan Xalq Cəbhəsi hakimiyyətinin süqutu ilə nəticələnən 1993-cü il 4 iyun qiyamının 25 ili tamam olur. Məsələ ilə bağlı SİA-ya açıqlama verən SƏS Media Qrupunun rəhbəri, siyasi ekspert Bəhruz Quliyev bildirib ki, 4 iyun hadisələri bir tərəfdən AXC-Musavat hakimiyyətinin xalqı və dövləti idare edə bilməməsini sübuta yetirdi, digər tərəfdən isə səriştəsiz hakimiyyətin süqutu ilə xalqın xilas gününü yaxınlaşdırırdı. Xatırlayırsınızsa, 25 il bundan əvvəl iyunun 4-də Gəncəde Suret Hüseynov rəhbərliyi ilə hökumətə qarşı hərbi qiyam qaldırıldı. Suret Hüseynovun nəzarətində olan 709 sayılı hərbi hissənin tərkisilər edilməsi ilə bağlı həyata keçirilən əməliyyat uğursuz alındı. Hər iki tərəfdən itkilər oldu. Həmin dövrədə Suret Hüseynovun itaetsizliyi və Respublika rəhbərliyinin acizliyi, dövləti idare edə bilməməsi artıq qabarlı şəkildə özünü göstərdi. Gəncəyə göndərilmiş hökumət rəsmiləri Suret Hüseynovun dəstəsi tərəfindən girov götürüldü. Bu hadisə Azərbaycanda dərinləşməkdə olan hərbi-siyasi böhrəni kritik həddə çatdırıdı, ölkədə vətəndaş mühərabəsi gedirdi. Suret Hüseynovun tabeçiliyindəki silahlı birləşmələr Gəncəbasar bölgəsində yerli hakimiyyət strukturlarını devirərək ölkə rəhbərliyi qarşısında müxtəlif tələblər iəli sürmüdü. Artıq ciddi böhran və mürəkkəb vəziyyət yaranmışdı.

Media Qrupun rəhbəri bildirib ki, hələ 1992-ci ildə xalqın adından ziyalıların Ümummillilər Heydər Əliyev müraciəti oldu: "O zamanlar vəziyyətdən çıxış yolu kimi Naxçıvan Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyev Bakıya dəvət olundu. Ulu Öndər müraciətə cavab olaraq, ölkənin düşdүү vəziyyətdən çıxış yollarını göstərdi. Lakin Suret Hüseynovun bu itaetsizliyi, başlanan vətəndaş mühərabəsi və dövlətin dağılmış tehlükəsi göstərdi ki, xarizmatik bir lider ehtiyac var. Ulu Öndər, sözün həqiqi mənasında, xarakterine uyğun olaraq zərurət yarandığı bir dövrədə xalqın çağrığına səs verdi. Həmin dövr Ümummillilər Heydər Əliyevin dövlətinə, xalqına nə qədər bağlı olduğunu göstərdi. Əgər Ulu Öndər gelməsəydi, Azərbaycan adlı dövlət xəritədən silinə bilərdi. Çünki vətəndaş qarşılardırmasında artıq ölkədə gərgin bir vəziyyət yaratılmışdı. İyunun 9-da Naxçıvan Ali Məclisinin sədri Heydər Əliyev Bakıya geldi və Gəncəyə gedərək hadisə ilə yerində tanış oldu. Bakıya döndürkən sonra Ulu Öndər vəziyyəti təhlil edərək, konkret addımlar atdı və tapşırıqlar verdi. Həmin gün Milli Məclis Gəncədəki qiyamda iştirak etmiş şəxslərə amnistiyat verilmesi və Gəncə olaylarının araşdırılması üçün deputat-istintaq komissiyasının yaradılması haqqında qərar qəbul etdi. Beləliklə, Azərbaycanda bir dövrün sonu, yeni bir dövrün başlangıcına start verildi. Qısa müddətə Ümummillilər Heydər Əliyev Azərbaycanda sabitlik yaradaraq dövlət quruculuğu prosesinə başladı və Azərbaycanın de-fakto, de-yure müstəqilliyini təmin etdi. Əhəmiyyətli qədəm qoydu".

Əli Əhmədov: "Azərbaycan Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının həyata keçirdiyi layihələri dəstəkləyir"

Iyünün 5-də Azərbaycan Hökuməti ilə Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb. Memorandum Azərbaycanın Baş nəzirinin müavini Əli Əhmədovun Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının baş direktoru Frensis Qarri ilə görüşündə imzalanıb.

Əli Əhmədov Azərbaycanda əqli mülkiyyət sahəsinin inkişafının ve bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsinin prioritet olduğunu qeyd edib. Vurgulanıb ki, ölkəmiz Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının həyata keçirdiyi layihələri dəstəkləyir və bundan sonra da əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsində maraqlıdır.

Azərbaycana səfərindən məmənluğunu ifadə edən baş direktor Fren-

sis Qarri ölkəmizin

Ümumdünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatının reallaşdırıldığı layihələrə göstər-

diyi dəstəyi yüksək dəyərləndirib. Qonaq əməkdaşlığın bundan sonra da inkişafının əhəmiyyətini vurğulayıb.

2018-ci ilin ikinci yarısı üçün KİV layihələrinin maliyyələşdirilməsi ilə bağlı müsabiqə elan olunub

lər.

Sura üzvləri Azərbaycan Mətbuat Şurası, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqı və Elektron Mediaya Yardım Fondu təqdim etdikləri sənədlərin qaydasında olduğunu, onların maddi-texniki bazalarının tələblərə cavab verdiyini, habelə çoxillik təcrübələrini xüsusi vurğulayıb, onların layihə təkliflərini daha üstün dəyərləndiriblər. Müzakirələr zamanı qeyd olunub ki, "Azərbaycan mətbuat məkanında ədəbi dilin qorunması" istiqaməti üzrə layihənin uğurlu icrası baxımından Azərbaycan Mətbuat Şurasının maddi-texniki bazası, kadr potensialı və təcrübəsi Media və Mülki Cəmiyyət İctimai Birliyi ilə müqayisədə daha yüksəkdir.

Müzakirələrin yekununda müsabiqəyə sənəd təqdim etmiş 4 təşkilatdan 3-nün - Azərbaycan Mətbuat Şurası, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqı və Elektron Mediaya Yardım Fondu İctimai Birliyinin müsabiqənin qalibləri elan edilmiş, onların hər birine 2 mərhələdə (hər dəfə 10.000 min manat) 20.000 manat məbləğində vəsaitin ayrılması barədə qərar qəbul olundub.

Sonra müsabiqəyə təqdim edilmiş sənədlər Müşahidə Şurasının üzvlərinə paylanıb və məsələ etrafında müzakirələr aparılıb. Müşahidə Şurasının sədri Həsən Həsənov, üzvlərdən Bəhruz Quliyev, İntiqam Hümbətov, Rasim Həsənov və Ayaz Mirzəyev mediada ədəbi dilin teleblərinin qorunması və jurnalistlərin peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi məqsədilə jurnalist təşkilatları üçün elan edilmiş müsabiqənin əhəmiyyətini öne çəkib-

ıclasın gündəliyindəki ikinci məsələ barədə məlumat verən Fondu icraçı direktoru Vüqar Səfərli bildirib ki, 2018-ci ilin ikinci yarısı üzrə KİV-lərə maliyyə yardımı müsabiqəsinin ənənəvi olaraq "Azərbaycan Respublikasında kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu" təqdim etdiyi müsabiqəyə 4 ictimai təşkilat - Azərbaycan Mətbuat Şurası, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqı, Elektron Mediaya Yardım Fondu və Media və Mülki Cəmiyyət İctimai Birliyinin layihə sənədləri təqdim etdiklərini bildirib.

Müşakirələrin yekununda müsabiqəyə sənəd təqdim etmiş 4 təşkilatdan 3-nün - Azərbaycan Mətbuat Şurası, Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqı və Elektron Mediaya Yardım Fondu İctimai Birliyinin müsabiqənin qalibləri elan edilmiş, onların hər birine 2 mərhələdə (hər dəfə 10.000 min manat) 20.000 manat məbləğində vəsaitin ayrılması barədə qərar qəbul olundub.

Cari məsələlərin müzakirəsi zamanı icraçı direktor Vüqar Səfərli Fondu perspektiv fəaliyyət istiqamətləri barədə məlumat verib.

Seymur Orucov: "Ordumuz bizim qürurumuzdur"

"**B**u gün Azərbaycan ordusu dünyanın 50 ən güclü orduları sırasındadır. Həm Azərbaycan ordusunun maddi-texniki bazası, hərbi hazırlığı, həm də hərbi strateji hazırlığı yüksək səviyyədədir. Bilirsiniz ki, Azərbaycan ordusunun maddi-texniki təminatı ilə bərabər onun savadlı kadrlarının olması da vacib şərtlərdir". Bunu Sİaya açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, Partiyanın Gençlər Birliyinin sədri Seymur Orucov deyib. Onun sözlerine görə, bu gün müstəqil Azərbaycan 25 il ərzində öz güclü ordusunu müasir tələblərə cavab verən şəkildə, vətənpərvər ruhda qurub: "Ordumuz bütün gücünü aprel döyüslərində göstərdi. Həm döyüslərin hazırlıq səviyyəsi, vətənpərvərlilik, həm də eşqərlərimizin fədakarlığı buna ən böyük nümunelərdən biri idi. Mehz bunun nəticəsidir ki, biz qısa müddət ərzində dünyadan ən güclü 50 ordusu sırasına daxil olmuşuq. Hərbi paradların keçirilməsi də həmin o dövlətin qürurudur, dövlətin, milletin Vətənə olan sevgisinin bir göstəricisidir.

Azərbaycan ordusu bu güc nümayisi ilə düşmənlərimizə mesaj verir ki, biz artıq lazım olan döyüşə hazırlıq. Xalq da ordumuza baxaraq qururlanır və arxayınlışır ki, onun arxasında güclü ordusu vardır. Təbii ki, biz müharibə tərefdarı deyilik. Amma biz müdafiəmizi de gücləndirməliyik. Çünkü bizim Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi kimi böyük problemimiz var. Bunun da ikinci alternativ yolu güclü ordudur. Bu məsələlər cənab Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin də prioritet istiqamətlərindən biridir. Ordumuz bizim qürurumuzdur. Biz bütün şəhidlərimizi hörmət və ehtiramla anıraq ve her kəsi 100 yaşlı ordumuz münasibətə təbrik edirəm".

Azərbaycanın aparıcı KİV-lərinin rəhbərləri Rusiya XİN-in İnformasiya və Mətbuat Departamentinin direktoruna müraciət ünvanlayıblar

Azərbaycanın aparıcı KİV-lərinin rəhbərləri "Trend" inforasiya agentliyinin xüsusi müxbiri Artyom Sokolovun iyünen 1-də brifininqdə Rusiya XİN-in İnformasiya və Mətbuat Departamenti direktorunun müavini Artyom Kojinə verdiyi sualın cavabının təhrif olunması ilə əlaqədar Rusiya XİN-in İnformasiya və Mətbuat Departamentinin direktoru Mariya Zaxarovaya müraciət ünvanlayıblar. Sual Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyanın Qarabağdakı separatçı rejimin nümayəndələrinin Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması üzrə danışılarda iştirakının "zəruri olması" barədə bayanatlarına aid olub. Xatırladıq ki, A.Kojin deyib: "Ümumiyyətə, məsələn, bu məsələyə dair əsası ATƏT tərefindən qoyulmuş müvafiq relsə uyğun gəlməyən gurultulu bəyanatlar yəqin ki, qeyri-konstruktivdir" ("Nu, voobhe qromkie zaəvlenie, kotorie ne ukladivaötse v sootvetstvüohie relgsi, kotorie zalojeni, v çastnosti, OBSE po gptomu voprosu, naverno, nekonstruktivni").

Müraciətdə deyilir: "Bizi təccübələndirən bu oldu ki, brifininqdə RF XİN-in saytında yerləşdirilən stenogramda cənab Kojinin cavabı bu şəkildə təqdim edilib: "Sizin, məsələn, bu məsələyə dair əsası ATƏT tərefindən qoyulmuş müvafiq relsə uyğun gəlməyən gurultulu bəyanatlarınız, yəqin ki, qeyri-konstruktiv təsir bağışlayı" ("Vaşı qromkie zaəvlenie, kotorie ne ukladivaötse v relgsi, zalojennie, v çastnosti, OBSE, naverno, predstavləötse nekonstruktivnimi"). Yeni "ümumiyyətə" ("voobhe") sözü "sizin" ("vaşı") sözü ilə əvəzlənib və beləliklə, cavab Ermənistən baş nazirinin bəyanatına deyil, guya jurnalistin sualına aid olub.

Müraciətin müellifləri qeyd edirlər ki, "Azərbaycan jurnalistikası Rusiya-Azərbaycan dostluğunu yüksək qiymətləndirir və iki ölkə arasında strateji tərəfdəşləq münasibətlərinin qorunub saxlanılması və möhkəmlənməsi işində imkanı daxilində her cür səy göstərir. Biz hesab edirik ki, xalqlarımız arasında məhrəban qonşuluq münasibətləri bütün regionun çıxışlarınınə, Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin və sabitliyin möhkəmlənməsinə xidmət edir. Əlbətə, bütün bu işlərdə Rusiya və Azərbaycan diplomatlarının böyük xidmətləri var". Azərbaycanın aparıcı KİV-lərinin rəhbərlərinin müraciətində vurgulanıb: "Askar həqiqəti inkar etmək, jurnalisti saxtalaşdırma aletinə çevirmək, baş verən bütün hadisələrə görə gənəhli onun üzərinə qoymaq cəhdleri ən azı səriştəsizlikdir və diplomatiya ilə bir araya sığmır. Diplomatiya praktikasında belə addim yolverilməzdür".

Məlum olduğu kimi, "hüquqşunas" Aslan İsmayılov zaman - zaman dağıdıcı müxalifətin, xüsusi, Avropada yaşayan satqınların pozucu əməllerini dəstəkləyib. Digər tərəfdən, ölkə qanunlarına əks çıxaraq, hətta məhkəmə instansiyalında daşıdığı "vəkil" adını ucuz tutub. Çox yəqin ki, onun barəsində qaldırılan cinayət işi də bu sıradandır. Xatırladaq ki, 2017-ci il oktyabrın 2-də Binəqədi Rayon Məhkəməsinin inzibati binasında baş vermiş hadisə də, bilavasitə A.İsmayılovun məhkəmə heyətinə qarşı kobud hərəkətlərə yol verməsi ilə bağlıdır.

Belə ki, məhkəmə zamanı o, Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyevə qarşı təhqir və böhtanla bağlı xüsusi ittiham qaydasında şikayətinin icraata götürülməsindən imtina olunması barədə hakim Rəşad Əliyevin qərəbələti etdiyi öyrəndikdən sonra yüksək səslə buna etiraz edərək, iclas zalından hakimin müşavirə otağına girmək üçün nəzərdə tutulmuş qapıdan məhkəmənin dəhlizinə keçməyə cəhd edib. Onun cəhdinin baş tutmadıqda isə, bağlı qapını sindirməyə cəhd edib. Bu arada hadisənin şahidi olan mənbə bildirib ki, zərbələrin şiddetindən qapı çərçivəsinin ətrafindakı boyanın bir hissəsi töklüb. Daha sonra A.İsmayılov iclas zalından çıxaraq, məhkəmənin heyetində ucadan səs-küy salaraq, hakim və məhkəmə sedrinin onur qarşısına çıxmalarını tələb edib, onların ünvanına ucadan təhqirəcidi ifadeler işlədib, qeyri-insani davranışları ile ətrafin diqqətini öz üzərinə celb etməye çalışıb. Nəticədə, baş verənlərə bağlı A.İsmayılovun ictimai qaydani və məhkəmənin iş rejimini pozaraq, xulqanlıq hərəkətləri etməsi barədə Binəqədi Rayon Məhkəməsinin işçiləri tərefindən akt tərtib olunaraq, müvafiq materiallarla birlikde Binəqədi Rayon Prokurorluğunə göndərilib. Prokurorluq tərefindən A.İsmayılova qarşı Cinayət Məcəlləsinin 221.1-ci maddəsi ilə cinayət işi başlanaraq, istintaqın aparılması üçün Binəqədi RP-inin İstintaq Şöbəsinə ünvanlanıb.

Məhkəmə Kompleks Tikinti-Texniki və Əmtəəşünaslıq Eksperitazasının rəyinə görə, baş vermiş hadisə nəticəsində Binəqədi Rayon Məhkəməsinin əmlakına yüz otuz manat məbləğində maddi zərər dəyib.

Qeyd edək ki, bu il mayın 25-də A.İsmayılova CM-in 221.1-ci maddəsi ilə ittiham elan edilmiş və baresində başqa yere getməmək haqqında iltizam qətimkən tədbiri seçilib. 4 iyun 2018-ci il tarixində isə iş üzrə ittiham aktı təsdiq edilərək, cinayət işi baxılması üçün Binəqədi Rayon Məhkəməsinə göndərilib. Bütün bunlar isə, bir daha belə qənaəətə gəlməyə zəmin yaradır ki, "vəkil" adı altında guya ki, qanun tələbi ilə çıxış edən bu ünsür, əslində, qanunsuzluğun təbliğatını aparan "vəkildir" və belələrinin qanun qarşısında cavab-

Aslan İsmayılov - qanunsuzluğun "vəkili"

verməyinin vacibliyi get-gedə özünü daha çox bürüzə verir.

Aslan İsmayılovun oğlunun toyunda ermənilər iştirak edib

Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyev Aslan İsmayılovun təhqirlərinin cavabsız qalmayağı bildirib: "Mən istər Qəribi Azərbaycan, istərsə də Azərbaycanda həmişə ermənilərlə mübarizə aparıb qalıb gəlmışəm. O, Azərbaycanda "SOROS" fondunun təmsilçilərindən biridir. Bu günlərdə övladına toy etdi. Ora gələn paketlərin hamısında soyadlarına cavab verib: "Adımı sənə qoyaram, səni yana-yana qoyaram". Bu gün Aslan İsmayılovun Hafiz Hacıyev haqqında yazdığı hədyanları oxuyanda, bu atalar sözü yadına düşdü". M.Həsənli onu da bildirib ki, şəxşən mənimlə məhkəmə çəkişmələrində bircə dəfə de olsun, məhkəməyə gəlməyən bu adam Hafiz Hacıyevə qarşı eyni ittihamı irəli sürürdü. Əger həqiqətən də, məhkəmədən yayınmaq hüququn işləməsi üçün bu qədər vacibdirse, Aslan İsmayılov özü niyə bu addımı atmır? Axi Hafiz Hacıyevdən fərqli olaraq, o, hüquqşunasdır və hüquqa və qanuna birinci növbədə özü hörmət etməli, başqalarına nümunə olmalıdır".

Hafiz Hacıyev A.İsmayılovla bağlı daha ciddi ittihamlar da səsləndirib: "İstərdim ki, A.İsmayılov kimi bir erməni, bunun dədəsi də, anası da bilinmir kimdir, vaxtılıq Gürçüstanda ermənilərlə iş quran adam, qurduğu bu əlaqələr neticəsində Tiflisdə Cəmil Həsənlini və İsa Qəmbərovu ermənilərlə tanış edən birisi, Aslan İsmayılov. Bu gün bu adam Azərbaycan dövlətinin əleyhinə gedir. Çox təessüflər olsun ki, dövlətin bəzi məmurları da A.İsmayılovun hedələrindən, şantajlarından qorxuqlarından, azərbaycanlı iş adamlarına təzyiq göstərirler. Bu, çox yolverilməz haldır. Belə çıxır ki, ermənilər Azərbaycanın iqtisadi və biznes sahələrinə də fəaliyyət göstərə bilərlər. Bu namussuzluq, qeyrətsizlik simvolu olar". Hafiz Hacıyev deyir ki, Aslan İsmayılov yuxarıda səsləndirdiyi fikirlərə görə, Azərbaycan vətəndaşlığından çıxarılmış və ölkədən qovulmalıdır: "Aslan İsmayılov kimi ləyaqətini itirən, hər şeyini pula satan adam ölkə rəhbərliyinə qarşı dil uzadırsa, Qəribi Azərbaycanda ermənilər tə-

rəfindən min bir işgəncəyə məruz qalmış soydaşlarımıza dil uzadırsa, bu adam ölkədən qovulmalıdır. Mən bir neçə gündür bölgələrdə səfərdəyəm. Qayıdan kimi Qəribi Azərbaycandan olan soydaşlarımızla birləşdə Aslan İsmayılovla bağlı məhkəməyə müraciət edəcəyik".

H.Hacıyev Aslan İsmayılovun "balıq" ifadəsi haqqında da fikir bildirib:

"Hafiz Hacıyev "xruşovka"da qalır. Bütün jurnalistləri də dəvət edirəm, gəlib baxsınlar. O, qeyd edib ki, mənim qızımın adına ev var. Qətiyyən belə deyil, yalandır. Əger belə bir ev varsa, onun oğuna verirəm. Bəli, menim əmim uşaqlarının Göygölde quşçuluq fabriki var. Fərqi nədir, ya Mürvət, ya Əli, ya Vəlidən cüclər alındı? Danışdıqlarının hamısı cəfəngiyatdır. Mən "balıq" adı ilə fəxr edirəm. Balıq temiz sularda üzür. Onun kimi dövlətə və xalqına xəyanət etmirəm. Yaxın günlərdə onu məhkəməyə verəcəm. O zaman Hafiz Hacıyevin qalibiyətiñin şahidi olar".

İş adamı Mürvət Həsənli də Aslan İsmayılovun ona qarşı iddialarına cavab verib: "Adımı sənə qoyaram, səni yana-yana qoyaram". Bu gün Aslan İsmayılovun Hafiz Hacıyev haqqında yazdığı hədyanları oxuyanda, bu atalar sözü yadına düşdü". M.Həsənli onu da bildirib ki, şəxşən mənimlə məhkəmə çəkişmələrində bircə dəfə de olsun, məhkəməyə gəlməyən bu adam Hafiz Hacıyevə qarşı eyni ittihamı irəli sürürdü. Əger həqiqətən də, məhkəmədən yayınmaq hüququn işləməsi üçün bu qədər vacibdirse, Aslan İsmayılov özü niyə bu addımı atmır? Axi Hafiz Hacıyevdən fərqli olaraq, o, hüquqşunasdır və hüquqa və qanuna birinci növbədə özü hörmət etməli, başqalarına nümunə olmalıdır".

**Aslan İsmayılov
Gürcüstandakı erməni
doğmalarının evinə
qədər qovacaqlar**

Qondarma vəkil qismində çıxış edən A.İsmayılov öz maraqlarının təmin olunması üçün erməni işbəzərli ilə iş qurmaqdan bele çəkinmir. Buna misal olaraq, erməni iş adamları Bozaçyan və Oksayanla geniş əlaqələr qurmasını göstərmək olar. Həmin şəxslərin göstərişi və türkəyəli Ömür Oralın diktəsi ilə iş adamı Mürvət Həsənli ermənilərdən bahalı saat almada ittihəm edib və bu yalanını mətbuatda tirajlayıb. "Emre Piliç" işində A.İsmayılov Bozaçyanla Oskayani şad-xürrəm edərək sevindirir. M.Həsənli ermənilərin saat bağışlaşması iftirasını atanlar Oskayandan qonorar almağa həzirlaşır, əməkdaşlığı genişləndirir. Şirkət sahibi Ömür Oral erməni şərkələri ilə iş qurmağına görə, abrına bükülmək əvəzine, damazlıq təsərrüfatı olan və həmin firma da erməni səhmdarlarının olduğunu bilib əməkdaşlığı dayandırıb. Aslan İsmayılov da "Emre Piliç"ə dəstəyini əsirgəmir. Ölkədə məhkəmə problemləri olan, hüquqları tapdanan vətəndaşlar qəhət olub, A.İsmayılov gedib Türkiyədə ermənilərin şərik olduğu şirkətə qahraman çıxıb. Ən azından, onun bu işi götürməsinə heç kim vadar etmirdi. Sadece, maddi maraqları cəlb edib və indi ermənin hüquqlarını müdafiə edir ki, ondan alacağı qonorarı rahatlıqla xərcəsin. Ö.Oral növbəti böhtanlarından biri isə M.Həsənli gəyə ki, ermənilərin vaxtılıq 40 min dollara qol saatı bağışlaşmasıdır. Gece-gündüz Bozaçyanla və Oskayanla ciyin-ciyin işləyən, başqalarına nümunə olmalıdır".

onlarla çörək kəsən şirkət sahibi bu əməkdaşlıq son qoymaq yerinə, M.Həsənli ilə barışğa getmək, erməni dəyirmanına su tökməmək, onları sevindirməmək əvəzinə, olmazın iftiralalar yağdırır.

Ö.Oralın çıxışında deyilir: "Hətta Mürvət Həsənli oğlunun kirvəsi olsa da, Türkiyədə olduğu müddədə məndən çox, hazırda erməni adlandırdığı kişilərlə görüşürdü". Əger beləydi, bunu onun üzünə zamanında niyə demirdi Ömər əfəndi? Nə üçün soruşmurdu ki, Mürvət abi, niyə ermənilərlə belə mehbərbansan? Çünkü cəfəng iddiallardır ve M.Həsənli "Emre Piliç"ə əməkdaşlığı, mehz elə orada erməni səhmdarlar olduğunu biləndə dayandırıb.

İş adamı ermənilərlə mehbəban olsayıdı, onlarla tez-tez görüşsəydi, nə üçün şirkətlə əməkdaşlığı dayandırırdı, əksinə, genişləndirirdi, bir sahibkar kimi dəhərən çox gəlir elə edərdi. Ancaq vətənpərvərliyi, vicdanı buna yol verməyib ki, ermənilərlə işləsin. Bu faktları dile getirməyi, etməyi bacarmayan Ömər əfəndiyə vəkil Aslan İsmayılov da qoşulur. M.Həsənli ermənilərlə daha yaxın olmaqdə ittihəm edən adamlar indi məhkəmədə onların hüquqlarının müdafiəcisiidirlər. Ömər Oralda, şərkələri Bozaçyanla Oskayan da azərbaycanlı vəkili pulla elə alıb, bir azərbaycanlı iş adəmə qarşı məhkəməyə çıxarıblar. A.İsmayılov da müsahibələrinin birində deyib ki, ermənilərin hüquqlarını müdafiə etməyə hazırlıdır. Hər halda, heç bir erməni vəkil bunu etməzdə. A.İsmayılovun isə indi nədənə kosmopolitlik damarı tutub.

Bir sözə, görünen odur ki, ağıldan kəm, dildən pergar olan A.İsmayılovun "erməni dostlarım mənə kor deyib, gəlib, gedəni vur deyib" prinsipinə uyğun olaraq səsləndiridi şər-böhtanlar cavabsız qalmır. Hədəfa çevrilən şəxsləri A.İsmayılovun işi yaradı. Hədəfa əsirgəmir. Ö.İsmayılovun işi qonorarı rahatlıqla xərcəsin. Ö.Oral növbəti böhtanlarından biri isə M.Həsənli gəyə ki, ermənilərin vaxtılıq 40 min dollara qol saatı bağışlaşmasıdır. Gece-gündüz Bozaçyanla və Oskayanla ciyin-ciyin işləyən,

RÖVŞƏN

Bu il Bakıda 48 mindən çox şagird məzun olacaq

2017-2018-ci tədris ilində Bakı Şəhəri üzrə Təhsil idarəsinin təbəliyindəki ümumi təhsil məktəblərinin buraxılış siniflərini 48 277 şagird bitirəcək. İdarədən SİA-ya verilən məlumatla görə, məktəblərin IX siniflərini 28 125, XI siniflərini 19 192 nəfər bitirəcək. Paytaxtda 46 849 nəfər I sinfi, 638 nəfər XII sinfi (əyani-qiyabi tam orta məktəb və qiyabi sinifləri) başa vuracaq. BŞTİ-nin tabeliyində fəaliyyət göstərən xüsusi məktəblərdə isə IX sinfi 322 nəfər bitirəcək. Cari tədris ilində BŞTİ-nin tabeliyində olan 307 ümumi təhsil məktəbində 15 844 sinifdə 404 542 şagird təhsil alıb.

2017-2018-ci tədris ilində paytaxt üzrə 263 ümumi təhsil məktəbində fəaliyyət göstərən 868 məktəbəhəzərlər qrupunu 24 129 uşaq başa vurub. Növbəti tədris ilində dövlət hesabına fəaliyyət göstərən məktəbəhəzərlər qruplarına cəlb ediləcək uşaqların sayı bəşyərlilərin 75 faizini təşkil edəcək. 2018-2019-cu tədris ili üçün paytaxtdakı ümumi təhsil məssəslərinin I sinfinə məktəbebeqəbul.edu.az saytı vasitəsilə 42 142 sorğu yerləşdirilib. Onlardan 38 642-i ümumi təhsil məktəbini, 3 500-ü lisey və gimnaziyanı seçib. 2018-2019-cu tədris ilində I sinfə 50 000-dən çox uşaqın qəbulu proqnozlaşdırılır. Qeyd edək ki, BŞTİ-nin tabeliyində 307 ümumi təhsil məktəbi, 3 xüsusi orta məktəb və 7 əyani-qiyabi axşam məktəbi olmaqla, cəmi 317 məktəb fəaliyyət göstərir. BŞTİ-nin tabeliyindəki ümumi təhsil məktəblərində ümumilikdə, 28 875 müəllim fəaliyyət göstərir.

“Əli Kərimli kimi satqınlar cəzasız qala bilməzlər”

Təhmasib Novruzov: “İranın müəyyən dairələri ilə
Əli Kərimlinin əlaqələri üzə çıxmışdı”

Artıq sübuta yetirilir ki, AXCP sədri Əli Kərimli Rusiyanın müəyyən qaranlıq dairələrindən müxtəlif zamanlarda 4 yüz 12 min ABŞ dolları alıb. Bu faktın özü ona qarşı hər hansı bir cinayət işinin qaldırılması üçün əsas olacaqmı? "Azadlıq Hərəkatçılar Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, AXCP sədri olan Ə.Kərimlinin bütün fəaliyyəti pul qazanmağa yönəlmış fəaliyyətdir: "Yeni Ə.Kərimli özü de iflasa uğradığını və siyasi hakimiyyətə gələ bilməyəcəyini çox gözəl bilir. Bütün bu siyasi fəaliyyətin sonda ona hansısa bir dividend qazandırmayacağına özü də əmindir. Ə.Kərimlinin bütün fəaliyyəti və fon yaratması, xaricdə olan "ağalarını" inandırmağa hesablanıb. Bununla da əsas məqsəd onlardan müəyyən məbləğdə pul qoparmaqdır. AXCP sədri Ə.Kərimlinin 4 yüz 12 min ABŞ dolları alması, demək olar ki, xaricdən aldığı məbləğin çox cüzi bir hissəsidir".

T.Novruzovun sözlərinə görə, Ə.Kərimli müxtəlif qurumlardan daha çox maliyyə vəsaiti əldə edir: "Hətta bir zamanlar mənim yadımdadır ki, İranın müəyyən dairələri ilə Ə.Kərimlinin əlaqələri üzə çıxmışdı: "Demek olar ki, Qərb, Cənub, Şərqi və Şimal Ə.Kərimli üçün fərq eləməz. Əsas odur ki, onu müxalif kimi tanışınlar və ona pul versinlər. Bu gün təkcə Rusiyadan Ə.Kərimliyə gələn 4 yüz 12 min ABŞ dolları məbləğində pulu cüzi hesab edirəm. Ona görə ki, Ə.Kərimlinin xaricdən aldığı maliyyə vəsaiti bundan qat-qat çoxdur. Bir sözü, AXCP sədri olan Ə.Kərimlinin bu pulu almasına təəccübənmediim. Azərbaycanın maraqlarını xaricdəki qüvvələrə satmaq və onların arzusuna xidmet etmek ən böyük cinayətdir. Bu məsələyə hüquqi baxımdan da qiymət verilməlidir".

T.Novruzov, onu da bildirdi ki, milli maraqlara zərbə vurmağa hesablanan addımlar atmaq və çağrıqlarla çıxış etmək satqınlıq və xəyanətdir: "Belə şəxslər mütləq cəzalanmalıdır. Əli Kerimli kimi satqınlar cəzasız qala bilməzlər. Ümumiyyətə, milli və dövlətçilik maraqlarına zidd yol tutanlara aman verilməməlidir. Dağıdıcı müxalifət təmsilçiləri vaxtaşırı müyyəyen məsələlər tapırlar ki, gündəmde bir müddət qala bilsinlər. Bununla da, diqqəti özlərinə cəlb etmək isteyirlər. Amma müxalifət təmsilçiləri bilməlidilər ki, onlar bu cür yersiz hərəkətləri ilə özlərini daha da gözdən salırlar. Müxalifət partiya sədrleri, çox gözəl başa düşürlər ki, bu gün onların ictimai rəyde uğur qazanmaq şansları yoxdur. Bunu bili-bilə yenə də öz hərəkətlərindən əl çəkmir. Bu isə, onların müstəqil olmadıqlarını bir daha təsdiqləvir".

GÜLYANƏ

Aydın Quliyev: "15 iyun dünyada cox az sayıda oxsarı olan tarixdir"

“15 iyun ümumölkə miqyaslı proseslərə həlliçi təsir göstərə bilən şəxsiyyət faktorunu simvollaşdırmaq həkimindən dünvədə cəx

az sayıda oxşarı olan tarixdir". Bunu SİA-ya açıqlamasında "Bakı Xəbər" qəzetiinin baş redaktoru Aydın Quliyev deyib. Onun sözlerine görə, iyunun 4-dən 15-dək olan 11 günlük dövrün, əslində, hər günü haqqında bu sözləri demek olar: "Bu kiçik dövrə qədər Ümummilli Lider Heydər Əliyevin şəxsiyyəti, gücü, təsir imkanları, üstünlükleri və edə biləcəkləri barədə qızığın müzakirələr gedirdi: "Iyunun 3-dən Heydər Əliyev siyasi prosesləri sürətli dəyişməyə başladığı kimi onun özü ətrafında ictimai-siyasi müzakirələrin də məzmunu sürətli dəyişməyə başladı. Müzakirələr dayandı və Heydər Əliyevin siyasi proseslərdə yalnız xarizmasının gücünü hesabına tək dominant qüvvə kimi qərarlaşma dövrü başladı. Iyunun 15-də isə Ulu Öndər Heydər Əliyev haqqında ictimai siyasi müzakirələr gedən bir şəxsiyyətdən cəmiyyətin taleyini birmənali yönləndirən şəriksiz siyasi lidərə çevrildi.

Heydər Əliyevin siyasi olimpi yüksəlmək və müstəqil dövlətçiliyi qurmaq istiqamətində “nümunələr yaratmaq” fəaliyyətinin əsası qoyuldu. Şəxsi reytingini itirmədən xalqın etimadını dinamik artım prosesinə çevirmek, komandasız, nizami ordularsız, maliyyə-iqtisadi resurslarsız, iqtidarda möhkəmlətmək, xarici təcavüz şəraitində, həm də dərin hərtərəfli böhran keçirən ölkəni vəziyyətdən çıxarmağın “ana düsturunu” dəqiq təyin etmək, cəmiyyətin ən çox gözlədiyi bir-iki mesajı dəqiqləşdirmək, həmin an üçün xarici siyasetin ilk addımlarını səhv etmədən müəyyenləşdirmək Heydər Əliyevin yaratdığı orijinal siyasi nümunələrdəndir. Heydər Əliyev dövlətin, sadəcə, elan olunmuş deklorativ müstəqilliyini institutlaşdırıcı. Bu, çox çatın və mürəkkəb vəzifə idi. Azərbaycan dövləti, məhz bu nümunələrin üstündə quruldu”.

Deputat: "Azərbaycana savaşdan başqa ayrı yol buraxılmır"

“Rusiyada türkдilli dövlətlər, özellikle də Azərbaycan və Türkiyə ilə işləməkdə görevlendirilən Aleksandr Duqinin Ermənistadakı hakimiyyət dəyişikliyi və onun Dağlıq Qarabağ probleminin həlline təsiri haqda son açıqlamasına baxıram və Sərkisiyanın Paşinyanla əvəzlənməsinin pərdəearxasında nələrin dura biləcəyi haqda dediklerimin hardaşa özünü doğrultduğunu görürəm”. SIA-nın verdiyi məlumatə göra, bu barədə millet vəkili Sahib Aliev deyib.

“Duqın bildirir ki, Sərkisyan 5 rayonun Azərbaycana qaytarılmasına razılaşmışdı və baş nazir olan-
dan sonra bunu reallaşdıracağını vəd etmişdi. Paşinyan onu devirdi və bütün kartlar yenidən qarışdı.
Bilmirəm, belə bir razılaşma olub, yoxsa yox. Ancaq öncə də dediyim kimi, Ermənistandakı bu haki-
miyyət deyişikliyi oyunu Dağılıq Qarabağ probleminin həllindənse, onun idarə edilməsində maraqları
olan bütün güclərə danışıqları daha da uzatmaq üçün yeni manevr imkanları açdı. “Hay”ların indi de
Xankəndidə küçə tamaşalarına başlamaları onu göstərir ki, oyun hələ davam edir. Burada ön planda
hakimiyyətdən narazılıq görünse də, arxa planda Dağılıq Qarabağ problemi durur. “Hay”lar bu yolla onu
öz xeyirlərinə həll edəcəklərini, mümkün olmasa belə, status-kvonu saxlamaq üçün əlavə “legitim vaxt”
qazanacaqlarını düşünürlər. Bu isə bir daha onu göstərir ki, Azərbaycana öz torpaqlarını geri qaytar-
maq üçün savaşdan başqa ayrı yol buraxılmır”-deyə, S.Aliyev fikirlərini tamamlayıb.

Yeni Azərbaycan Partiyası Suraxanı rayon təşkilatının nümayəndələri Milli Məclisdə olublar

Yeni Azərbaycan Partiyası Suraxanı rayon təşkilatı gənclər birliyyinin bir qrup üzvü Milli Məclisdə olub. Milli Məclisin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, Suraxanı rayonundan deputat Sevinc Fətəliyeva qonaqlara parlamentin fəaliyyəti, beynəlxalq təşkilatlarla səmərəli əməkdaşlıq, qəbul edilən sənədlər barədə məlumat v-

rib. O, 2018-ci ilin Prezident tərəfindən ölkəmizdə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan edilməsinin təsadüfi olmadığını, bu ilin xalqımızın şərəfli tarixində parlaq bir səhifə olduğunu vurğulayıb. Bu görünüşün Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi ilə bağlı tədbirlərə hazırlıq ərefəsində baş tutmasının əhəmiyyəti qeyd edilib.

Görüşdə iştirak edən parlamentin komitə sədrleri Siyavuş Novruzov və Ülvi Quliyev, millət vəkili Kamran Bayramov vurğulayıblar ki, müstəqilliyimizin ilk illərində Azərbaycan gəncliyinin taleyi çox böyük təhdidlərlə üz-üzə qalmışdı. Mehz Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışı qısa müddətə mövcud problemlərin həllində xüsusi rol oynadı. Onun uzaqqorən siyaseti nəticəsində ölkədə Gənclər Günü təsis olundu, respublika gənclərinin ilk forumu keçirildi, idman sahəsində böyük nailiyyətlərə imza atıldı. Azərbaycanda gənclərin ictimai həyata integrasiyasını sürətləndirmək, həyatın müxtəlif sahələrini inkişaf etdirmək üçün qanunvericilik bazası yaradıldı, böyük kapital qoyuluşları reallaşdırıldı. Bu gün gənclər Azərbaycanın güclü dayaqlarından birinə çevriliblər. Ölkəmizdə gənclərin bütün istiqamətlərdə fəaliyyəti üçün geniş imkanlar yaradılıb. İndi gənclərimiz proseslərin ardınca deyil, önlündə getməye başlayıblar. YAP Gənclər Birliyi isə bu gücün Azərbaycan cəmiyyətində fəaliyyət göstərən en öncül və ən aparıcı hissəsidir.

Görüşdə ölkəmizdə gənclər siyaseti sahəsində görülmüş işlər və qarşıda duran vəzifələr, gənclərə dövlət dəstəyi və qayğısı, Azərbaycan gəncliyinin əldə etdiyi nailiyyətlər, həyata keçirilən dövlət proqramları barədə geniş fikir mübadiləsi aparılıb. Gənclərlə keçirilən belə görüşlərin əhəmiyyəti vurğulanıb və bu ənənənin davam etdirilməsinin vacibliyi diqqəte catdırılıb.

Sonda gençler onlar için yaratılmış bugünkü fürsətə görə, parlament rəhbərliyinə min-nətdarlıqlarını bildiriblər. Onları maraqlandıran suallar Milli Məclisin deputatları tərəfindən cavablandırılub.

ZÜMRÜD

AZERTAC Çin KİV-ləri ilə əməkdaşlığı genişləndirir

Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyi - AZERTAC Çinin kütləvi informasiya vasitələri ilə əməkdaşlığı genişləndirir. Bu barədə Çinin nüfuzlu "China Daily" qəzetində dərc olunan məqəd

Qəzet AZƏRTAC-ın İdare Heyəti sədrinin sözlərinə istinad edərək vurğulayır ki, Azərbaycan ilə Çin arasında münasibətlərin müxtəlif istiqamətlər üzrə inkişafı iki ölkənin kütləvi informasiya vasitələrinə də əməkdaşlığı genişləndirmək üçün impuls verir. Bildirilir ki, AZƏRTAC-ın Sinxua agentliyi ilə yaxşı əlaqələri var. Çinin digər KİV-ləri, o cümlədən "China Daily" qəzeti ilə əməkdaşlığın yaradılması və inkişafı tərəflər üçün faydalı olacaq. Məqalədə AZƏRTAC ilə "China Daily" arasında xəbər və təcrübə mübadiləsi, birgə layihələrin icrası, internet səhifələrində qarşılıqlı olaraq banerlərin yerləşdirilməsi və digər istiqamətlər üzrə əməkdaşlıq dair razılıq əldə olunduğu qeyd edilir.

6 iyun 2018-ci il

Son günler Azərbaycanın işğal edilən Dağılıq Qarabağ bölgəsində ermənilər arasında hərbi xuntaya qarşı etirazlar başlayıb. Bəzi yerlərdə artıq separatçı rejimlə əhali arasında ciddi toqquşmalarla baş verib. Bəzi siyasi ekspertlər Dağılıq Qarabağda baş verənləri Ermənistannın yeni baş naziri Nikol Paşinyanın separatçı rejimi dəyişmək üçün atlığı hansısa bir addım kimi dəyərləndirirlər. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz də bu amili istisna etmədilər.

Politoloq Arzu Nağıyev:

- Paşinyan ilk dəfə 7 rayonun qaytarılması haqqında müəyyən

anonslarla çıxış etmişdi. Bu çıkışa görə, Paşinyana satqın damgası vurub parlamentdən uzaqlaşdırmaq istedilər. Lakin Paşinyan müəyyən jest etdi. İlk olaraq, Dağılıq Qarabağa sefər etdi və öz oğlunu Dağılıq Qarabağ döymək üçün göndərdi. Həmçinin, Paşinyan Dağılıq Qarabağ separatçılarını üçüncü təref kimi danışqlara celb etmeye çalışıdı. Məlum məsələdir ki, Bako Saakyan ile Serj Sarkisyanın təyin etdiyi separatçıdır və Dağılıq Qarabağda özünün dəstixəti ile seçilən qondarma rəhbərlərdən biridir. Buna görə düşünürəm ki, Bako Saakyan arasında

problemlərin olmaması üçün Paşinyan çalışacaq ki, onu dəyişsin. Əgər qondarma qurum özünü separatçı bir dövlət adlandırsa, rəhbər dəyişməsi də ancaq içəridən ola bilər. Yəni İrəvan, təbii ki, Dağılıq Qarabağdakı müəyyən proseslər rəvac vere bilər. Eyni zamanda, müəyyən proseslər keçirə bilər. Lakin qondarma prezidentin dəyişdirilməsi məsələsi separatçı qurumun içindən baş vermelidir. Məlum məsələdir ki, Dağılıq Qarabağda hər hansı irəliliyələrin olmaması sakinləri də narahat edir. Hamiya məlumdur ki, Ermənistanda baş veren kasibcılıq birbaşa Dağılıq Qarabağ məsələsinin həll edilməməsi ilə bağlıdır. Bako Saakyan ve onun komandası da Dağılıq Qarabağda status-kvonu saxlamada daha maraqlıdır. Bu məsələ dəyişmediyinə görə proseslər rejimin dəyişdirilməsinə getirib çıxara bilər. Yəqin ki, Rusiya Dağılıq Qarabağda baş verən prosesləri çox diqqətlə izleyəcək. Çünkü Rusiya Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həllində açar figurdur. Eyni zamanda, regional aktorların en vacibidir. Buna görə separatçı rejimin rəhbəri ile görüşlərin, həmçinin, Abxaziya və Cənubi Osetiya rəhbərləri ilə de görüşün keçirilməsi buna bir sübut idi. Rusiya prosesləri izleyəcək ki, Dağılıq Qarabağ məsələsi böyük mühərabəyə çevrilmesin. Çünkü Qarabağda mühərabənin olmayı bu gün Rusiya üçün xeyri olmayan məsələdir. Eyni zamanda, İran da Qarabağda mühərabənin olmasına maraqlı deyil. Hətta Dağılıq Qarabağda hakimiyət dəyişikliyi olsa da, bu, Rusiya

ile birbaşa razılaşdırılmış məsəle olacaq. Azərbaycanın mövqeyi var: Dağılıq Qarabağda rəhbərliyin, kimin olmasından asılı olmayaq, Qarabağ Azərbaycanın tərkib hissəsidir. Suverenlik çərçivəsində Azərbaycan istenilən qurumla danışqlara getmeye hazırlırdır.

"Paralel" qəzetiñin baş redaktoru Tapdıq Abbas:

- Qarabağ rejimi tərəfindən təşkil edildiyi şübhə doğurmayan

bu aksiyalar, hər şeydən önce S.Sarkisyan tərəfdarlarının yeni baş nazir Paşinyana qarşı təşkil olunmuş təzyiq aksiyasıdır. Hazırda baş verənlər Qarabağ klanına aid olan Koçaryan-Sarkisyan cütlüyünün qruplaşması ilə İrəvan qruplaşması arasında geden ciddi mübarizənin görüntüsüdür. Məlum olduğu kimi, hazırda Ermənistən Qərbyönümlü siyasetçisi təsiri bağışlayan yeni baş naziri Paşinyanın tərəfdarları ilə rusiyapərəst sayılan Qarabağ klanına aid qüvvələr arasında da ciddi mübarizə gedir və Qarabağda təşkil olunmuş bu iğtişəslər da həmin qüvvələr arasında gedən

mübarizənin təzahürüdür. Bu iğtişəslərin Qarabağda davam edəcəyi təqdirdə, yeni baş nazir Paşinyanın yaxın dövr üçün qarşıya qoysduğu hakimiyətdaxili tədbirləri asanlıqla həyata keçirəcəyi mümkünsüz görünür. Ermənistanda baş verən bu tip hadisələr, eslinde, Qərblə Rusiya arasında Ermənistən uğrunda geden mübarizənin tərkib hissəsidir. Bu mübarizədə sonda kimin qalib gələcəyi barədə qəti fikir söylemək, hələlik, çətindir.

"Palitra" qəzetiñin baş redaktoru Namiq Əliyev:

- Dağılıq Qarabağda etiraz aksiyalarının başlanmasına iki as-

pektən yanaşmaq lazımdır. Birinci, işğal olunan dövrdən başlayaraq, bu regionda yaşayan əhalinin sosial vəziyyəti daim pisləşməye doğru gedib. Halbuki işgaladək oradakı əhalinin həyat səviyyəsi və bölgənin iqtisadi göstəriciləri yüksək olub. Dağılıq Qarabağda sosial vəziyyəti izledikcə, görürük ki, qiymətlərin balaşması burada daimi xarakter alıb. Son bir ildə əsas qida məh-

sulu olan çörəyin və digər gündəlik tələbat mallarının qiyməti xeyli artıb. Bu məsələdə Ermenistan onlara kömək edə bilmir, çünkü rəsmi statistikaya görə, özlərində hər üç nəfərdən biriacdır. Deməli, Dağılıq Qarabağ ermənilərinin sosial narazılığı amilini inkar etmək olmaz. Amma məsələnin ikinci torəfi də var. Məlumdur ki, İrəvanda hakimiyyət Qarabağ klanının elində idi, indi onları deviriblər və region nümayəndələrinin idarəetmə sistemindən təmizləməsi prosesi başlayıb. Artıq bu adamların da Dağılıq Qarabağ əhalisine hansı iqtisadi yardım göstərməsi bundan sonra çox çətin olacaq. Bunu region əhalisi yaxşı başa düşür. Bu baxımdan yanaşsaq, İrəvandakı Qarabağ klanının regionda aksiyaların başlanmasında rolu istisna olunmur. Bütün hallarda, həm Dağılıq Qarabağda, həm də İrəvanda sosial-iqtisadi və siyasi vəziyyətin gərginliyi bizim xeyrimizə işləyir. Nə qədər çox erməni anlasa ki, onların ağır iqtisadi vəziyyətinin əsas günahı işğalçılıq siyasetindədir, bu, bizim üçün bir o qədər dividend olacaq. Onlar da regiondakı prosesləri diqqətlə izləyir və nə görürərlər? Ermənistəndən fərqli olaraq Azərbaycan irəli gedir, dönyanın en böyük enerji layihələrindən birinin - "Cənub Qaz Dəhlizi"nın açılmasını edir. Bir heftədən sonra isə, TANAP-in açılmasını edəcəyik. Onlar isə insanlara rıfah getirən bu layihələrdən kənar da qalıblar.

GÜLYANƏ

"Nar" Göyçay sakinlərini kəsintisiz rabitə ilə təmin etdi

Baş vermiş güclü sel ilə əlaqədər olaraq "Nar" Göyçay sakinlərinə pulsuz olaraq öz yaxınları ilə ünsiyyət qurmaları məqsədi ilə 100 ölkədaxili dənisiq dəqiqələri təqdim edib. Bundan əlavə, "Nar" şəbəkəsi gücləndirilmiş iş rejiminə keçirilmiş və hazırda Göyçay sakinləri kəsintisiz mobil rabitə və internet xidmətləri ilə təmin edilib.

Göyçayda mövcud olan "Nar" şəbəkəsi, rayonda baş vermiş təbii fəlakət nəticəsində ərazi üzrə xidmət göstərən mobil rabitə xəttinə qismən ziyan dəyməsinə baxmayaq tələb edilmiş əddimlər neticesində bölgə üzrə kəsintisiz rabitə xidməti təmin edilib. Hazırda "Nar" şəbəkəsi gücləndirilmiş iş rejimində çalışır və yerli sakinləri stabil mobil rabitə xidməti ilə təmin edir.

Qeyd edək ki, Göyçay çayına gəlmiş sel elektrik və rabitə direklərini aşırıb, naqilləri, o cümlədən internet kabellini qırıb, çayın üzərindən keçən təbii qaz və içməli su kəmərini dağıdaraq yararsız hala salıb. Sel nəticəsində avtomobil yolları və körpülər ziyan çəkmiş və rayon mərkəzilərə nəqliyyat əlaqəsi kəsilib. "Azerfon" şirkəti ("Nar" ticareti nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayıb. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsinə abunəçilərinin istifadəsinə verib. Hazırda "Nar" şəbəkəsi ölkə ərazisinin 93%-ni əhatə edir və 6500-dən artıq baza stansiyası ilə 2 milyondan çox abunaçiya yüksəkkeyfiyyəti xidmət göstərir. "P3 Communications" tərəfindən 2017-ci ildə keçirilmiş şəbəkə sınaqları neticesində Nar şəbəkəsi "ən yaxşı mobil zəng xidməti" göstərən şəbəkə olaraq tanınır.

Bakcell və ENGINET uşaqları internetdəki arzuolunmaz məzmundan qoruyur

siyadaşıyan 90 tematik qrup üzrə 18 milyon veb-səhifəyə çıxışı mehdudlaşdırır. "Təhlükəsiz Internet Paketləri"ni alan Bakcell müştərileri daxil olduqları veb-səhifələri filtrasıya edərək, öz uşaqlarını böyükler üçün nəzərdə tutulmuş məzmun, qeyri-qanuni və yaxud zorakılıq əlamətləri olan melumatlar, narkotik və dərman vasitələri və digər zərərlə məzmunlardan qoruya biləcələr.

"ENGINET Azərbaycanda ilk şirkətdir ki "Internet Filtrasiya Xidməti"ni fərdi bazarda təklif edir və bizim peşəkar komandanız bu məhsulu daha da keyfiyyəti etmək üçün vaxtaşırı olaraq müvafiq yenilənmə işləri həyata keçirir. Dünyada hər gün bir milyondan artıq veb-səhifə yaradılır və bizim də "qara siyahı" sistemimiz buna uyğun olaraq gündəlik yenilənir. Bu yaxılarda isə axtarış sistemimizə "qara açar sözləri" üzrə daha bir yenilik tətbiq ediləcək", deyə ENGINET şirkətinin Marketing şöbəsinin rəhbəri Elmira Abasova bildirib.

Qeyd edək ki, ENGINET şirkəti Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin köməyi ilə ölkə məktəblə-

rində Təhlükəsiz Internet Layihəsinin icrasına başlayıb. Layihənin ilkin mərhələsində Sumqayıt şəhərinin orta məktəblərində "Təhlükəsiz Internet" mövzusunda açıq dərsleri təşkil edilir. Sosial mesuliyyəti bir şirkət olaraq, Bakcell şirkəti uşaqların inkişafını, təhsilini və cəmiyyətə integrasiya olunmasına xüsusi diqqət mərkəzində saxlayır. Şirkətin həyata keçirdiyi "Bakcell Stars" adlanan Korporativ Sosial Məsuliyyət programı çərçivəsində hər il yüzlərə uşağın təhsilinə

və sosial rifahının yaxşılaşdırılmasına töhfə verilir. Uşaqlar üçün təhlükəsiz internet həllinin təklif olunması da bu fealiyyətin bir hissəsidir. Uşaqlarınızı arzuolunmaz məzmundan müdafiə etmek üçün siz sadəcə *134#10#YES yiğəraq Bakcell şirkətinin təklif etdiyi Təhlükəsiz Internet Paketlərini əldə etməlisiniz. 10 GB təhlükəsiz internet paketinin qiyməti 10 AZN təşkil edir. Bu paket mobil telefon və ya noutbuk kimi istənilən cihazlarda istifadə oluna bilər.

Aktivləşdirmə prosesində arzuolunmaz məzmun sistem vasitəsilə sizin mobil internet paketinizdən avtomatik olaraq filtrasıya ediləcək. "Təhlükəsiz Internet" paketləri haqqında daha ətraflı məlumat <https://www.bakcell.com/az/internet-safe-internet-sehifesine-eks> olunur.

Bu gün Azərbaycan dönyanın inkişaf etmiş dövlətləri sırasında öncül yerdən birini tutur. Dünya iqtisadi sferasına uğurla integrasiya edən Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sistemində milli iqtisadi inkişaf modelinə malik olan ölkə kimi tanınır. Təsadüfi deyil ki, bu gün Azərbaycanın dayanıqlı inkişafından bəhs edərkən, bütün sahələrin paralel tərəqqisi məsələsinə diqqət yetirilir və bu, pozitiv tendensiya kimi səciyyələndirilir. Söz yox ki, bütün sahələrdə olduğu kimi, elektroenergetika sisteminin inkişafında da uğurlu nailiyyətlər mövcuddur. Bu nailiyyətlərin əldə olunması isə xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. 1969-cu ildə Heydər Əliyevin respublika rəhbərliyinə gəlişindən sonra Azərbaycanın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, mənəvi-mədəni həyatında köklü dəyişikliklərin əsası qoyuldu.

Tarixin dönüş nöqtəsindən

Elektrik energetikasında sürelti inkişafı təmin etmək məqsədi ilə hələ 1970-80-ci illərdə təxirəsalınmaz tədbirlər həyata keçirildi, bir sıra irimiqyaslı layihələr reallaşdırıldı. Məhz həmin illərdə Dahi Öndər Heydər Əliyev respublikanın elektrik enerjisine olan tələbatını yerli imkanlar hesabına ödəməyi qarşıya məqsəd qoyaraq, bu istiqamətdə gərgin fəaliyyət göstərdi. Demək olar ki, Azərbaycanda enerji təhlükəsizliyi sisteminin təməli həmin illərdə qoyuldu. Həmin dövrdə bir-birinin ardına yeni elektrik stansiyalarının, yüksək gərginlikli elektrik verilişi xətlərinin və yarımtansiyaların inşa edilib istifadəyə verilməsi respublikanın sənaye potensialının artırılmasında mühüm addım oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyev 1970-80-ci illərdə energetika sahəsində gördüyü işlər haqqında sonalar belə deyirdi: "Hər dəfə elektrik stansiyası tikilməsi haqqında SSRİ rəhbərliyi qarşısında məsələ qoyarkən, mən deyirdilər ki, SSRİ-də vahid elektrik enerjisi sistemi var və Azərbaycana nə qədər elektrik enerjisi istəyirsiniz verək. Mən deyirdim ki, yox, istəyirəm bizim özümüzünkü olsun. Mən istəyirdim ki, müyyən sahələrdə biz asılı olmayaq. Bu gün mən iftixar hissi ilə deyə bilərəm ki, Azərbaycan elektrik enerjisi sahəsində asılı deyildir. Özü həmin elektrik stansiyalarında elektrik enerjisi istehsal edir".

Bütün bu işləri görməklə, Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın bu gününü əvvəlcən görürdü və hesab edirdi ki, vaxt gələcək, bu işlər müstəqil Azərbaycan dövletinə və xalqına xidmət edəcək. Doğrudan da, müstəqillik illərində Azərbaycan 1970-80-ci illərdə energetika sahəsində əldə olunan uğurlardan bəhrələndi. Beləliklə, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olan müstəqil Azərbaycanın energetika sistemi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 10 avqust 2006-ci il tarixli Sərəncamı ilə "Bakıelektrikşəbəkə" ASC-nin fəaliyyəti bərpə edilməklə elektrik paylayıcı şəbəkələrdə isləhatlara start verilib. Bununla da, aparılan yenidənqurma və isləhatlar nəticəsində, qısa zaman ərzində, Bakı şəhərinin işq problemi həll edildi, zövqsüz və təhlükə mənbəyi olan naqillər dəyişdirildi, yeni yarımtansiyalar inşa edildi. Ötürücüler tələbatə uyğunlaşdırılmışdır, ən müasir texnologiyalarla əvəz edildi. Əhalinin elektrik enerjisini tələbatı yüksək peşəkarlıqla təmin olundu. Bir müddət sonra

Enerji infrastrukturunda mühüm nailiyyətlər əldə olunub

Bakı gecələri öz keçmiş şöhrətini geri qaytarı, hətta dönyanın ən cil-çiraqban şəhərlərindən biri oldu. Vətənimiz Azərbaycan son on ildə elektrik enerjisini idxlə edən ölkədə ixrac edən ölkəyə çevrildi. Bakı şəhərində, eləcə də, respublikamızda ilk dəfə 110 KV-luq dairəvi elektrik təchizat sistemi yaradılıb, istehlakçıların fasiləsiz, dayanıqlı şəkildə elektrik enerjisi ilə təchizatı təmin edilib.

Yeni isləhatlara və dəyişikliklərə doğru

Elektrik paylayıcı şəbəkələrdə isləhatları növbəti mərhələsi kimi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 10 fevral 2015-ci il tarixli Sərəncamı ilə "Bakıelektrikşəbəkə" ASC-nin adı dəyişdirilərək "Azərişq" ASC adlandırılmaqla Azərbaycan Respublikası ərazisində (Naxçıvan Muxtar Respublikası istisna olmaqla) istehlakçıların etibarlı, təhlükəsiz və səmərəli şəkildə elektrik enerjisi ilə təchizatının həyata keçirilməsi "Azərişq" ASC-yə həvalə edilib. "Azərişq" ASC yaradıldıqdan sonra regionlardakı elektrik şəbəkələrinin mövcud vəziyyətinin qısa müddət erzində hərtərefli təhlili aparılıb. Ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı strategiyasına və müxtəlif vaxtlarda qəbul edilmiş dövlət programlarına uyğun olaraq, istehlakçıların etibarlı və keyfiyyətli elektrik enerjisi ilə təchiz ediləcək üçün yeni təşkil olunan 6 region üzrə 4 hissədən ibarət "Inkişaf və Yenidənqurma Programı" hazırlanıb. Bu da regionlardakı istehlakçıların fasiləsiz və dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təmin olmasına, kənd təsərrüfatının inkişafı üçün suvarma sistemlərinin elektrik təminatının yenidən qurulmasına, sənaye sahələrinin və turizm obyektlərinin elektrik təchizatının etibarlılığını yüksəldirməsinə gətirib çıxarıb.

Bu müddət ərzində, ölkəmizin bütün rayon mərkəzlərində, qəsəbə və kəndlərində yararsız, istismar müddəti başa çatmış transformatorların yenilənməsi-müasir tipli avadanlıqlarla təchiz edilmesi prosesi gedir. İlk olaraq ölkə üzrə 800 ədəd KTM quraşdırılıb və cari ilin sonuna qədər daha 700-dən yuxarı bu cür məntəqələrin quraşdırılması planlaşdırılıb. Yeni güc mərkəzləri həm görünüşcə əvvəlkindən fərqlənir, həm de böyük texniki üstünlüklərə malik olmaqla yeni, müasir komplekt transformator məntəqələridir. Bu işlərlə yanaşı, uzun illər istismar olunan agac dayaqlar da yeni dəmir boru dayaqları ilə əvəzlenir. Açıq tipli, uzun müddət istismarda olduğu üçün yararsız vəziyyətə düşmüş, heç bir standarta uyğun gəlməyən alüminium naqillər özünü daşıyan (SIP) izolyasiyalı kabellərlə dəyişdirilir. Bu

**"Bu gün mən iftixar hissi ilə deyə bilərəm ki,
Azərbaycan elektrik enerjisi sahəsində asılı deyildir"**

Ümummilli Lider Heydər Əliyev

tədbirlər on minlərlə abonentin elektrik enerjisine olan tələbatını yaxşılaşdırmaqla bərabər, normadan artıq texnoloji itkilerin azaldılmasına və ucot sisteminin daha təkmil şəkildə aparılmasına müsbət təsir göstərəcək. Coğrafi və iqlim şəraitini nəzərə alınaraq, KTM-lərin quraşdırılmasında optimal qərar qəbul olunur. Xüsusi rütubətlü ərazilərdə və qon tipli məntəqələrdən imtina edilərək, məxsusi daş binalar tikilir. Bu da güc mərkəzlərinin ömrünü uzatmış olur və keyfiyyətə xidmət edir. Yeni quraşdırılan KTM-lər istehlakçılar üçün yerlərdə etibarlı, təhlükəsiz və dayanıqlı elektrik enerjisinin ötürülməsinə tam təminat verir. Respublikanın paylayıcı elektrik şəbəkələrinin yenidən qurulmasının vacibliyini ciddi şəkildə dərk edən "Azərişq" ASC-nin rəhbərliyi 2015-2025-ci illəri əhatə edən fəaliyyət planı hazırlanıb. Əhalinin elektrik enerjisine olan tələbatın proqnozu çıxarılb və artan dinamika müəyyənləşdirilib. 2015-ci ildən 2025-ci ilə qədər Azərbaycanda elektrik enerjisine olan tələbat 7000 MVt-dan 10000 MVt-a qədər artacaqı proqnozlaşdırılır.

Yeni uğurlar və yeni nailiyyətlər əhalinin keyfiyyətli və davamlı elektrik enerjisi ilə təminatı deməkdir

"Azərişq" ASC-in sədri Baba Rzayev qeyd edib ki, ölkədə aparılan isləhatlar elektrik təchizatı ilə bağlı müasir infrastruktur yaradılması istiqamətində mühüm nailiyyətlərin əldə olunması üçün əlverişli şərait yaradıb: "Azərbaycanın müstəqil enerji infrastrukturunun formalasdırılması, xaricdən enerji asılılığının aradan qaldırılması istiqamətində bir sıra zəruri tədbirlər həyata keçirilib. Ümumilikdə, ötən 10 ilde "Azərişq"ın balansındaki paylayıcı elektrik şəbəkələrində 40 ədəd 110 KV-luq yarımtansiya tikilib. Yeni 35 KV-luq yarımtansiyaların sayı isə 141-ə çatır. 2006-2017-ci illərdə 4894 transformator və komplekt transformator məntəqəsi inşa olunub. 577514 dayaq quraşdırılıb, 45818 km uzunluğunda hava və kabel

xətti çəkilib. Quraşdırılan yeni tipli elektron saygacın sayı 1621871-ə çatıb". Regionların elektrik enerjisine olan tələbatının ödənilməsi və perspektivdə (2020-ci il qədər) yaranacaq elektrik yüklerin qarşlanması üçün mövcud paylayıcı elektrik şəbəkələrinin təmirini və bərpasını, eləcə də, yüksək mərkəzlərdə yeni qida mənbələrinin - 35 və 110 KV-luq yarımtansiyaların tikintisini, yeni elektrik verilişi xətlərinin çəkilişini aktuallaşdırıb.

Regionlarda perspektiv və mövcud yükleri nəzərə almaqla 20 ədəd 110 KV-luq, 70 ədəd 35 KV-luq yarımtansiyaların yenidən qurulması və inşası, müxtəlif gücdə 4749 ədəd KTM-nin quraşdırılması, 110;35;10;6 və 0,4 KV-luq elektrik verilişi xətlərinin tikintisi aparılmalıdır. Tədqiq olunan ərazilərdə nəzərdə tutulan elektrik şəbəkələrinin yenidən qurulması, elektrik enerjisine olan tələbatın ödənilməsinə, rayonların elektrik təchizatının yaxşılaşdırılmasına, elektrik şəbəkələrində yüklemələrin azaldılmasına, şəbəkələrdəki texniki itkilerin minimuma çatdırılmasına imkan yaradacaq. Ölkə erazisində "Azərişq" ASC-yə məxsus, yeni tehvil alınan 74 ədəd 110 KV-luq yarımtansiyalarдан 12 faizi (9 ədəd), 406 ədəd 35 KV-luq yarımtansiyalarlardan ise 5 faizi (20 ədəd), ümumi uzunluğu 105 min km təşkil edən 35;10;6 və 0,4 KV-luq elektrik veriliş xətlərinin 10 faizi (10 min km) yenidən qurulub. Bu istiqamətdə işlərin görülməsi və həyata keçirilməsi "Azərişq" ASC-nin qarşısında dəyənəsas vəzifələrdir. Yeni uğurlar və yeni nailiyyətlər əhalinin keyfiyyətli və davamlı elektrik enerjisi ilə təmanı deməkdir. Əhalinin razı qalması isə, o deməkdir ki, görlən işlər, çəkilən zəhmət ebes olmayıb.

**Fəxriyyə Mahmudova
Yazı "Azərenerji" Açıq Səhmdar
Cəmiyyəti və Azərbaycan
Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
Inkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu
Azərbaycan Milli Mətbuatının 143-cü
ildönümü münasibətlə təşkil
etdikləri fərdi jurnalist yazıları
müsabiqəsi üçün**

6 iyun 2018-ci il

“AXC hakimiyyətində səriştəsizlik özünü göstərdi”

“O zaman Nemət Pənahlı, Rəhim Qaziyev və parlamentin bəzi deputatları Surət Hüseynova siyasi dəstək verirdilər”

Məlum olduğu kimi, AXC-Müsavat cüt-lüyünü səriştəsizliyi və bacarıqlılığı nəticəsində 4 iyun 1993-cü ildə Gəncədə Azərbaycan Ordusunun keçmiş korpus komandiri Surət Hüseynovun başçılıq etdiyi hərbi qüvvələrlə hökumət qüvvələri arasında silahlı toqquşma baş verib. S. Hüseynovun təbəciliyindəki silahlı birləşmələr Gəncəbasar bölgəsində yerli hakimiyyət strukturlarını devirək, Bakıya doğru hərəkət etməyə başlayıblar. Vətənin bu ağır gündündə xalq Ulu Öndər Heydər Əliyevi Naxçıvandan Bakıya dəvət edir. Ümummilli Lider Heydər Əliyev xalqın və respublikanın hakim dairələrinin təkidlə dəvetini qəbul edib, iyunun 9-da Bakıya gəldi, qısa zaman ərzində, Azərbaycanda vətəndaş müharibəsinin qarşısını ala bildi. Söhbət etdiklərimiz müsahiblərimiz 4 iyun qiyamının AXC hakimiyyətinin təmsilçilərinin yaritmazlığını nəticəsi olduğunu bildirdilər.

AXC hakimiyyətində Ali Məhkəmənin sədri olmuş Tahir Kərimli: “Çoxlarımı idarəciliyi bilmirdik, bu da çoxlu problemlər yaratdı”

- AXC hakimiyyətinin o zamankı dövrü Ermənistannın hazırkı abnormal vəziyyəti, Paşinyanın hakimiyyətə gəlməsi, xaos və anarxiya, cəmiyyət həkumət arasında qarşılıqlı münasibətlərin pozulması ile oxşarlıq təşkil edir. Həqiqətən, bizim hakimiyyət dövründə dövlət idarəciliyində işləməyən insanlar vəzifelərə təyin olundu: “Çoxlarımız idarəciliyi bilmirdik, bu da çoxlu problemlər yaratdı. Xüsusilə, torpaqlarımızın xeyli hissəsi işğal olundu. Yəni dövləti idarə eləmək çox çətin idi. Mən o zaman AXC-nin məclisində mərhum Əbülfəz Elçibeyə təklif elədim ki, sən prezident olma. Yəni iclasda, resmi olaraq müraciət elədim. İranda, məsələn, prezidentlər olur və onlar da dəyişə bilir. Sən de AXC-nin sədri kimi qal, qoy kim prezident olur-olsun, pis işləsə, sonra sən dəyiş bunu. Çünkü AXC-də intizamsızlıq var, sən prezident olsan, bu, dövlət strukturlarına keçəcək. Təessüf edirəm ki, o vaxt Vəqif Səmədoğlu, Təhmasib Novruzov da çıxış elədilər və onlar da eyni cür fikir dedilər. Bildirdilər ki, Elçibey prezident olmasın. Şəxsən mən neçə iller işləmiş və idarəetmə bacarığı olan təcrübəli şəxs kimi bilirdim ki, dövləti idarə etmək çətindir. Amma bizi eşitmədilər. AXC hakimiyyətində səriştəsizlik özünü göstərdi ve Surət Hüseynov Rusiya tərəfindən ortaya atılaraq qızışdırıldı, qiyam oldu və nəticədə, cəbhə hakimiyyəti çox çıxmaz bir vəziyyətə düşdü. Belə olan halda, Ümummilli Lider Heydər Əliyevi hakimiyyətə dəvət elədilər. Ancaq burda da bir dəhşətli hadisə baş verdi. Xilaskar kimi, dost kimi dəvət olunan Ulu Öndər Heydər Əliyevə bildirildi ki, siz mütləq müxalifət olmalısınız. Dost kimi dəvət etdikləri halda, O, niyə müxalifət olmalı idi? Süni müxalifətçiliyin əsası qoyuldu. Göründüyü kimi, hadisələr də, bax, bu cür baş verdi. Cəmiyyətdə mərkəzdənəqəma qüvvələri de var idi. Bir-biri ilə yola getməmək və başa düşməzlik vardi. Mənim özüm hüquqi dövlət modelinin tərəfdarı idim. Yəni ki, qanunlar şəhər əsası, şah qanun olmasına. Elçibeyi prezident kimi eşitmirdilər. Yəni çox qarışq bir vəziyyət idi. Ona görə də, bu hakimiyyət təbii ki, yaşaya bilmədi. Bir il ömrü oldu. Çoxları ele bunu proqnozlaşdırırı. Ele Əbülfəz bəyin özü də deyirdi ki, bizim bir il ömrümüz var. Gənce qiyamı baş verdi. Xalqın çağrışı ilə Bakıya gələn Ulu Öndər Heydər Əliyev dərhal qiyamın baş verdi. Gəncəyə getdi. Çoxları o zaman Ümummilli Lidərə dedi ki, biz də səninle getmek istəyirik. Cavab isə belə oldu ki, “bu vaxta qədər niyə getmirdiz? İndi mən gedən kimi, niyə qoşulub, getmək istəyirsiz?” Sonra da Əbülfəz bəy Bakını tərk edib, Kələkiye getdi. Bununla da, dövlət başsız qaldı. Ona görə də, yüksək dərəcədə yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyevin üzərinə. Dahi Öndər həm Milli Məclisin sədriyini, həm prezidentlik səlahiyyətlərinin icrasını üzərinə

götürdü. Sonra da çox ustalıqla, çox böyük məharətlə Surət Hüseynovu neytrallaşdırmağı bacardı. Siz təsəvvür edin ki, hətta Xəzər dənizindən Azərbaycan Rusiya tərəfindən blokadaya alınmışdı. Ancaq Ulu Öndər çox böyük çətinliklərle problemlərin həllinə nail olundu. Qısa müddət keçdikdən sonra əfsanə kimi görünən “Əsrin Müqaviləsi” imzalandı və dövlətdə sabitlik yarandı. O bağlanan müqavilələr de Azərbaycanın bugünkü geleceyini təmin etdi - iqtisadi şərait, rifahı təmin etdi və dövlət ayaq üstə durdu.

AXC hakimiyyətində təmsil olunmuş, BQP başqanı, millət vəkili Fazıl Mustafa: “Qiyamı yatırmaq üçün daha səriştəli davranış olardı”

- 4-5 iyun hadisələrinin qarşısının alınması üçün tədbirlər görüldü. Ancaq xərici kəşfiyyat orqanlarının məsələdə rolunun olması qiyamın qarşısının alınmasını mümkünəzdi. Gəncədə qiyamada iştirak edən şəxslərin birbaşa xarici ölkələrin xüsusi xidmet orqanları ilə əlaqələri olub və bu hadisələr de onların dəstəyi ilə baş verib. Qiyamın yatırılması prosesində çox ciddi boşluqlara yol verilib. Amma bütövlükde, hadisənin mahiyyəti təkəcə Azərbaycanla bağlı deyil. Eyni şey Gürcüstanda Qamsaxurdiyanın devrilməsi ilə bağlı oludu. Ona görə də, bu, başqa ölkələrin xüsusi xidmet orqanlarının başlığı ciddi bir aksiya idi və bu aksiya nəticəsində də, Azərbaycanda xaos yaradılmalı idi, torpaqların işgali gerçəkləşdirilməli idi ki, bunu da elədilər. Qiyamı yatırmaq üçün daha səriştəli davranış olardı və bu, edilmədi. Amma digər faktorlar xərici faktorlardır və bunu da önləmək çətindir.

AXC hakimiyyəti dövründə prezidentin içtimai-siyasi məsələlər üzrə müşaviri olmuş Yunus Oğuz: “Küçədən galmışdım, idarəetməni hardan biləcəkdik?”

- 4-5 iyun hadisələrinin baş vermesində xərici təşirlər var idi. Xüsusən də, Rusiyanın rolü açıq-əşkar göründü. Çünkü 4 iyundan hələ 10-15 gün əvvəl rus qoşunları tamamilə Azərbaycandan çıxarılmışdı. Yalnız Qəbələ stansiyası qalmışdı. Ona görə də, təbii ki, Rusiya bunun acığını çıxacaqdı və çıxdı da. Tərədilən qiyam özümüzükünlərin eli ilə həyata keçirildi: “O zaman Nemət Pənahlı, Rehim Qaziyev və parlamentin bəzi deputatları Surət Hüseynova siyasi dəstək verirdilər. Fikirleşirəm ki, qətiyyət öz rolunu oynamadı. Yəni hakimiyyətdə olanlarda Dahi Öndər Heydər Əliyev qətiyyəti olmadı. O zaman Heydər Əliyev qətiyyət hərəkətə keçdi və hadisələrin genişlənməsini qarşısını aldı. Amma bizdə o qətiyyət olmadığı üçün, təbii ki, hakimiyyət devrildi. Əmr yuxarıdan gəlməli idi, əmr də gelməyəndən sonra aşağıların fəaliyyəti iflic vəziyyətine düşdü. Nəticəsə də faciəvi oldu. AXC hakimiyyətinin idarəetmə təcrübəsi yox idi. Ən böyük səhv ondan ibarət oldu ki, parlament seckilərinə gedilmədi. Bu da, son nəticədə, öz sözünü dedi. Küçədən galmışdım, idarəetməni hardan biləcəkdik? Meydanlardan galmışdım və bu zaman, təbii ki, idarəetmədə təcrübə lazımdı, təcrübə de olmadığını görə, bu cür hadisələr baş verdi. AXC hakimiyyəti formalasən zaman Nazirlər Kabинetində heç bir dəyişiklik aparılmadı. Onlar iqtisadiyyatı bilən və sovet şinəlindən çıxan şəxslər idilər. Ancaq onlar uzun müddət sabotaj apardılar. Taxil qılıqları yarandı, onların aldığı taxil çatmındı, ya da çürük taxil getirildi. Əslinde, iqtisadi hakimiyyət sovet şinəlindən çıxan nomenklaturada idi. O da, bizim səhvimiz idi.

Inam

Azərbaycan xalqına ailəlikcə xəyanət edənlər yığınağı

Yaxud Rüstəm İbrahimbəyovun dövlət titullarının alındıqdan alınması tələbinə müqəddimə

Bildiyimiz kimi, Rüstəm İbrahimbəyovun sənari müəllifi olduğu “Qafqaz üçlüyü” filminde azərbaycanlıların təhqir olunması cəmiyyətdə birmənalı qarşılanmayıb.

Ssenari müəllifi bu filmde xalqın milli mənəfeyini ayaqlar altına alaraq, erməni xalqına simpatiyasını əks etdirib, azərbaycanlıları qorxaq və qəddar insanlar kimi təqdim etməye çalışıb. Bu səbəbdən, artıq bir müddədir ki, Rusiyada yaşayan azərbaycanlı kinematoqraf R.İbrahimbəyovun ssenari müəllifi olduğu və Dağlıq Qarabağ münəqşəsi barədə daha çox erməni mövqeyini ifadə edən “Qafqaz üçlüyü” filmi mətbuatda və sosial şəbəkələrdə təqnid olunur. Aparılan müzakirələrdə qəçqinləri, Qarabağ döyüşçülərini təmsil edən ictimaiyyət nümayəndələri, eləcə də, kino xadimləri, elm və sənət adamları Azərbaycan dövləti tərefindən R.İbrahimbəyova verilmiş rəsmi titul və adalarının geri alınması teleblərini səsləndirirler. Müraciətlərdə qeyd olunur ki, Rüstəm İbrahimbəyov Azərbaycan xalqının iradəsinə, milli dəyərlərə və dövlətçiliyə qarşı düşmən münasibəti nümayiş etdirir. Bu mövqə onun sovet dövründə üzübüri kinosenarilərinin çoxunda özünü bürüze verir, son zamanlar isə daha da qabarlı şəkil alıb. Artıq qəçqin təşkilatları, ziyanlılar, QHT nümayəndələri və s. R.İbrahimbəyovun titullarının alınması ilə bağlı məhkəməyə müraciət etməyə hazırlaşırlar. Çünkü Azərbaycan xalqının vəhşi, qəddar, riyakar, mədəniyyətsiz, ermənilərin isə alicənab, sühħsevər kimi təqdim edildiyi “Qafqaz üçlüyü” filmi Azərbaycan ictimaiyyəti, o cümlədən, tanınmış Azərbaycan ziyanlıları, incəsənet xadimləri, rəsmi şəxslər tərefindən etirazla, qəzəble qarşılımış və öz xalqını, vətənini sevən bütün azərbaycanlılar tərefindən kəskin təqnid olunur.

Ümumiyyətlə, son günlər bu mövzu mətbuatın da gündəmində düşmən mövzularından biridir ki, bu da Azərbaycan xalqının heysiyati na toxunan bu cür sifarişli və həqiqəti əks etdirməyen filmlərə haqqı və təbii reaksiyadır. Təbii ki, başqa cür ola da bilməzdi. Filmin proloquunda uşaqlar qaydanaya sua tullanırlar. Onlardan biri - ən qoçağı qorxaq dos-tunu ürəkləndirir. Az sonra məlum olur ki, bu qorxaq azərbaycanlı, qəçqin, hem də filmin baş qəhrəmanı isə Bakı ermənisidir... Ən dəhsətli odur ki, reallığı qətiyyən əks etdirməyen bu filmin müəllifləri heç də erməni kinematoqrafları deyil; filmin ssenari müəllifi və prodüserlərindən biri, “məşhur yazıçı”, azərbaycanlı Rüstəm İbrahimbəyovdur.

2015-ci ildə çəkilən bu dırnaqarası filmin rejissorlarından biri Eldar Şengelaya ilə yanaşı, Rüstəm İbrahimbəyovun oğlu Fuad İbrahimbəyovdur, filmdəki rollardan birini isə Rüstəm İbrahimbəyovun qızı Fatimə İbrahimbəyova oynayır. Necə deyərlər, Azərbaycan xalqına qarşı bu təhqirdə və xəyanətə az qala ailəvi iştirak edilib. İnsan nə qədər sırtı, vəcdansız olmalıdır ki, doğulduğu, yaşadığı, çörəyini yediyi vətənini və mənsub olduğu xalqı aşaqlılamağa çalışın.

O da, təsadüfi deyil ki, filmde azərbaycanlı adına yalnız İbrahimbəyovun qohumları və bir də gürcü aktyorlar yer alıb. Görünür, heç bir azərbaycanlı belə yaramaz, düşmən layihədə yer almaq istəməyib. Müəllif filmdə ciddi-cəhdə göstərməyə çalışır ki, Dağlıq Qarabağ münəqşəsinin kökündə ermənilərin türklərə və azərbaycanlılara qarşı nifreti, onların işgalçılıq iddiası deyil, məhz azərbaycanlıların ermənilərə qarşı dərin nifreti amili durur.

Tanınmış kinorejissor Ayaz Salayev bu bədnəm film haqqında təmələ düzgün olaraq bildirir ki, “rejissor” bu başdansovdu, açıq-aydın xalq təpli işində öz qarşısına heç bir yaradıcı vəzifə qoymayıb, Puşkinin duel tapançası təpli operetta yaradıb”.

Xəyanətkar və vicdansız

Ümumiyyətlə, R.İbrahimbəyovun ssenari müəllifi olduğu film kinematoqrafiya, sənət əsəri, yaradıcılıq baxımdan da olduqca zəifdir və deyildiyi kimi, daha çox ideoloji silaha hesablanıb. “Eynəksiz” də bəsit film olması görünen film, hiss olunur siyasi sifarişə hesablanmış və mensub olduğu xalqı aşaqlılamaq hesabına böyük pul qazanmaq üçün çəkilən filmdir. Belə ki, müsahibələrinin birində özünü “elita”, “ziyanlı”, “aristokrat” sayan “Oskar” “mükafatçısı” R.İbrahimbəyov deyib ki, “Qafqaz üçlüyü” filminin əsasında guya real hadisə durur. Amma birincisi, bu, daha çox özünü siğortalamaq məqsədilə deyilen fikirdir, ikincisi isə doğrudanmı hər hansı bir sənədli müəllifi bir insan kimi normal vəziyyətdə istəməz ki, öz xalqını, özü də böyük mədəniyyətə, böyük tarixə malik olan, böyük şəxsiyyətlər, qəhrəmanlar yetişdirən xalqı layiq olduğu müsbət tərəfdən tərənnüm etsin!“

Sonda isə görkəmli Azərbaycan şairi Abbas Səhhətin elə R.İbrahimbəyov kimilər haqda dediyi sözlər lap yerinə düşər: “Vətənecdadımızın mədfənidir, Vətən övladımızın məskənidir. Vətənin sevməyən insan olmaz, Olsa da o şəxsde vicdan olmaz...” Bəli, Rüstəm İbrahimbəyov, sadəcə, xəyanətkar və vicdansızdır!

Rövşən NURƏDDİN OĞLU

Azərbaycanda insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində qazanılmış uğurlar

Ölkəmizdə tarix boyu mövcud olan tolerantlıqla bağlı XXI əsrde artıq Azərbaycan və onun paytaxtı Bakı şəhəri regionda və dünyada gedən proseslərin iştirakçısı olmaqla yanaşı, bir çox yeni ideyaların təşəbbüsçüsü və birbaşa icraçısı olmuşdur.

2001-ci ildən ölkəmiz Avropa Şurasına üzv olmaqla bir çox bəy-nəlxalq sənədlərə qoşulmuş, ölkəmizin inkişafı istiqamətində tədbirlər görülmüş, eyni zamanda, Avropa ailəsinin üzvü kimi Azərbaycan da bu ailəyə öz töhfələrini vermişdir.

İlk dəfə 2008-ci ilin 2-3 dekabr tarixində Bakıda keçirilmiş Avropa Şurasına üzv dövlətlərin mədəniyyət nazirlərinin "Mədəniyyətlərarası dialoq Avropa və onun qonşu regionlarında davamlı inkişafın və sülhün əsasıdır" mövzusunda konfransının yekunlarına əsasən, mədəniyyətlərarası dialoqun təşviqine dair "Bakı Bəyannaməsi" imzalanmış ve bununla, "Bakı prosesi"nin əsası da qoyulmuşdur. Bəyannamədə bildirilir ki, Bakı Konfransı Avropa və ona qonşu regionlar arasında mədəni əməkdaşlığın gücləndirilməsinə şərait yaratır. Həmçinin, Bəyannamənin ən mühüm cəhətlərindən biri odur ki, sənəddə mədəniyyətlərarası dialoqun genişləndirilməsi üçün əlaqələrin əhəmiyyəti və mədəni irsin qorunması da xüsusi vurğulanmışdır.

XXI əsrə dünyada baş verən ayrı-seçkilik, diskriminasiya, ksenofobiya, islamofobiya, hərbi münaqışlər və müharibələr nəticəsində yaranan miqrasiya kimi ağır meyillərə baxmayaraq, Azərbaycan dövləti tolerantlığın və multikulturalizmin inkişafına, bu dəyərlərin təbliğinə xüsusi önem verir. Ölkəmiz İslam Konfransı Təşkilatına üzv olan ölkələrin mədəniyyət nazirlərinin görüşü dünya dinləri liderlerinin zirvə görüşü, Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumları, Beynəlxalq Humanitar Forumları, Gənclər Siyasəti üzrə Birinci Qlobal Forumu və digər çoxsaylı beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etmişdir. Dünyanın bütün qitələrindən gəlmiş insanların temsil olunduğu bu mötəbər tədbirlərdə bir çox ölkələrin prezidentləri, parlament sədrleri, hökumət başçıları, dövlət və hökumət nümayəndələri, siyasi liderlər və ictimai xadimlər, beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri, deputatlar, diplomatlar, QHT nümayəndələri, jurnalistlər, beynəlxalq ekspertlər və tanınmış ziyanlılar iştirak etmişdir. Bu tədbirlər təmsil olunmuş ölkələrin xalqları ile daha geniş əməkdaşlığın təməlini qoymuşdur.

Qeyd edilməlidir ki, 2009-cu ilde İsləm Konfransı Təşkilatı tərəfindən Bakı şəhərinin İsləm Dünyası Paytaxtı elan edilmesi, bir daha Azərbaycanın bu gün Qərb-Sərq, Qərb-İsləm Dünyası arasında önemli, etibarlı köprü rol oynamasını, sivilizasiyalar və mədəniyyətlərarası dialoqla bağlı Azərbaycanın bir çox ölkələrə nümunə olmasına sübut edir.

Multikulturalizm sahəsində həyata keçirilən tədbirlərin səmərəliyini daha da artırmaq və fəaliyyəti əlaqələndirmek məqsədile ölkə

kə başçısı tərəfindən Azərbaycan Respublikasının millətlərə, multikulturalizm və dini məsələlər üzrə Dövlət müşaviri vəzifəsi təsis edildi.

Eyni zamanda, multikulturalizmin həyat tərzinə çevrilidiyi Azərbaycanın dünyaya tolerantlıq nümunəsi olaraq daha geniş tanidlamaşının əhəmiyyətini, eləcə də, ayrı-ayrı ölkələrdəki müxtəlif multikultural modellərə xas olan fəlsəfi, sosial, siyasi və digər aspektlərin Azərbaycan reallığında təhlili və təsviqinin əhəmiyyətini nəzərə alaraq, ölkə Prezidenti tərəfindən 2014-cü ildə Bakı Beynəlxalq Multikulturalizm Mərkəzi yaradıldı. Mərkəz tərəfindən bu gün ölkəmizdə və xaricdə bir sıra uğurlu tədbirlər və layihələr həyata keçirilir.

Heç də təsadüfi deyildir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev IV Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunda (2-3 oktyabr 2014-cü il) vurğulamışdır: "Multikulturalizm Azərbaycanda həyat tərzidir. Düzdür, bu termin nisbətən yenidir. Ancaq əsrlər boyu Azərbaycanda multimədəniyyətli cəmiyyət mövcud olub. Xalqlar arasındaki dostluq və həmreylilik bunun bariz nümunəsidir. Biz bu gün də çalışırıq ki, öz təşəbbüsümüzə regionda və dünyada gedən proseslər müsbət tə-

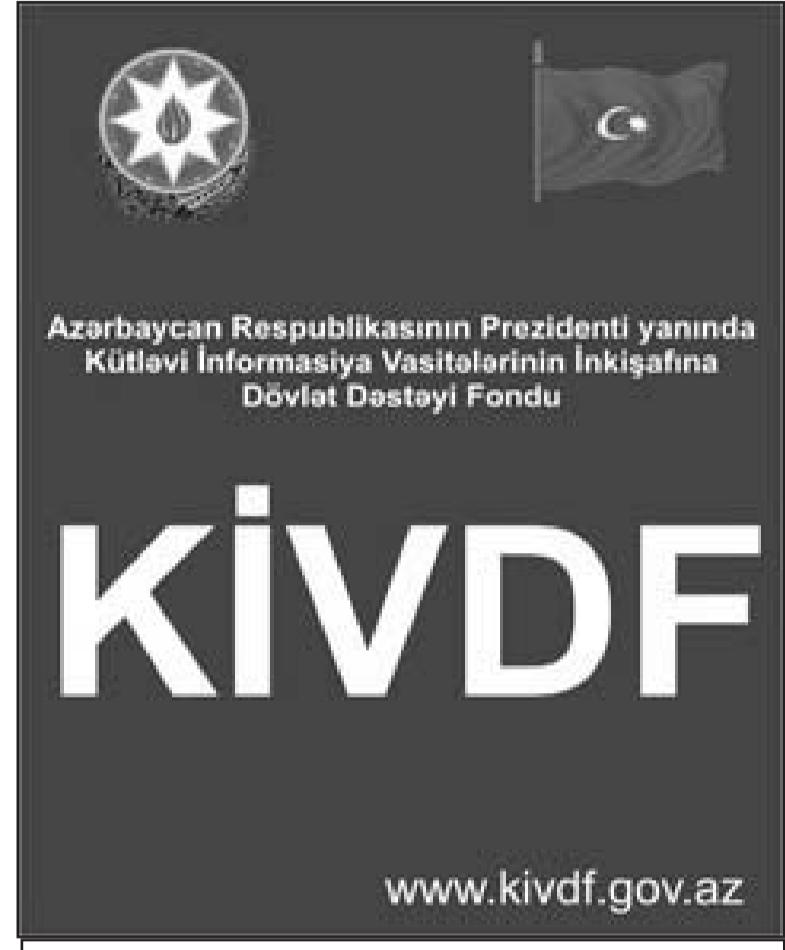
başçısının müvafiq sərəncamları ilə "Multikulturalizm İlli" elan edilmiş və bununla əlaqədar, tədbirlər planı təsdiqlenmişdir. Təbii ki, bu qərar Azərbaycanda tolerantlıq, birgə yaşama dəyərlərinə olan münasibətin təzahür kimi xalqımız tərəfindən de yüksək qiymətləndirilir.

Məlum olduğu kimi, hər il Azərbaycan Respublikasının dövlət bütçəsi zərfi Milli Məclisin komitələrində müzakirəyə çıxılır. Həmin iclaslarda, bir qayda olaraq, müvəkkil də iştirak edərək, öz təklif və tövsiyələrini verir. Bunun da nəticəsində, xüsusi təyinatlı ix-tisaslaşmış tibb müəssisələrinin dərman və maddi-texniki təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədile müvafiq sahəyə ayrılan vəsait eləvə olaraq 3 milyon manat, həmçinin, psixonevroloji müəssisələrdə müalicə olunan hər bir xəstə üçün orta sutkalıq ərzəq normasına ayrılan vəsaitin məbləği 5 defəyədək artırılmışdır. Yeri gelmişkən, dövlət bütçəsindən "Şəkərli diabet üzrə Tədbirlər Programının maliyyələşməsi üçün öten illərlə müqayisədə 9 milyondan 33 milyona çatan vəsait daha da artırılıraq, 2016-cı ildə 40 milyon manata çatmışdır. Bu cür misallar şövdür.

Ümumiyyətə, fəaliyyəti dövründə Ombudsman tərəfindən, səlahiyyətli dövlət qurumlarına - Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasına, Milli Məclise, Nazirlər Kabinetinə, nazirliliklər və komitələrə 500-dən çox tekliflər verilmişdir ki, onların da yaridan çoxu təmin olunmuş

XXI əsrə dünyada baş verən ayrı-seçkilik, diskriminasiya, ksenofobiya, islamofobiya, hərbi münaqışlər və müharibələr nəticəsində yaranan miqrasiya kimi ağır meyillərə baxmayaraq, Azərbaycan dövləti tolerantlığın və multikulturalizmin inkişafına, bu dəyərlərin təbliğinə xüsusi önem verir. Ölkəmiz İsləm Konfransı Təşkilatına üzv olan ölkələrin mədəniyyət nazirlərinin görüşü dünya dinləri liderlerinin zirvə görüşü, Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumları, Beynəlxalq Humanitar Forumları, Gənclər Siyasəti üzrə Birinci Qlobal Forumu və digər çoxsaylı beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi etmişdir. Dünyanın bütün qitələrindən gəlmiş insanların temsil olunduğu bu mötəbər tədbirlərdə bir çox ölkələrin prezidentləri, parlament sədrleri, hökumət başçıları, dövlət və hökumət nümayəndələri, siyasi liderlər və ictimai xadimlər, beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri, deputatlar, diplomatlar, QHT nümayəndələri, jurnalistlər, beynəlxalq ekspertlər və tanınmış ziyanlılar iştirak etmişdir. Bu tədbirlər təmsil olunmuş ölkələrin xalqları ile daha geniş əməkdaşlığın təməlini qoymuşdur.

Tarixi ipək yolunda yerləşən ölkəmiz müxtəlif sivilizasiyaların qovuşduğu məkan olaraq, əsrlər boyu milli-mədəni rəngarənglik mühitinin formalasdığı, ayrı-ayrı millətlərin və konfessiyaların nümayəndələrinin sülh, əmin-amanlıq, qarşılıqlı anlaşılma və dialoq şəraitində yaşıdığı diyar kimi tanınmış Azərbaycanda bu il ölkə

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqların müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

lət Programında təsbit olunmuşdur. Müvəkkilin təklifi ilə dövlət başçısı Cənab İlham Əliyevin 2007-ci il 18 iyun tarixli Sərəncamına əsasən, bu tarix respublikamızda Milli İnsan Hüquqları Günü kimi qeyd olunur. Hər il 18 iyun İnsan Hüquqları Gününe həsr olunmuş Ombudsmanların Bakı Beynəlxalq Konfransı təşkil olunur. Artıq 13 belə konfrans uğurla keçirilmişdir. Bu konfranslarda 60-dan çox ölkənin ombudsmanları və insan hüquqları sahəsində tənmiş ekspertlər iştirak etmiş, Bakı bəyannamələri qəbul edilmiş və həmin ekspertlər bu sənədlərin icrasına qatılmışlar. Öten dövrə həmin konfransda iştirak edən qonaqları ölkə Prezidenti və Milli Məclisin rəhbərliyi də qəbul etmişdir. İnsan hüquqları sahəsində həyata keçirilən islahatların məntiqi davamı olaraq, bu sahədə ikinci strateji sənəd olan "Azərbaycan Respublikasında İnsan Hüquqlarının Müdafiəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı" Prezident İlham Əliyevin 28 dekabr 2006-cı il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq olunmuşdur. Bu sənəd insan hüquqlarının təmin edilməsi prosesinin keyfiyyətə yeni müstəviye keçməsinə, universal və regional səviyyədə əməkdaşlıq strateyişinin qurulmasına, dövlətə vətəndaş cəmiyyəti arasında tərəfdaşlıq münasibətlərinin yaradılmasına xidmət etmişdir.

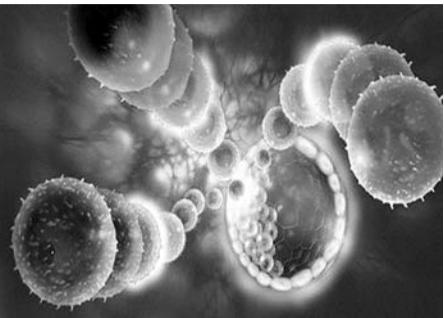
Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

"İnsan və vətəndaş hüquqlarının ve azadlıqlarının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında" 2 fevral 1998-ci il tarixli Ferman imzalanmış, həmin ilin 18 iyun tarixində "İnsan hüquqlarının müdafiəsine dair Dövlət Proqramı" təsdiq edilmişdir. İlk dəfə "İnsan hüquqları üzrə Azərbaycan Respublikasının səlahiyyətli müvəkkili təsisatının yaradılması" da bu Dö-

Alımlar gövdə hüceyrələrinin köçürülməsi üzrə "inqilabi" əməliyyat aparıblar

ABŞ-in Kaliforniya Universitetinin tədqiqatçıları dünya klinika təcrübəsində ilk dəfə olaraq onurğa beyninin xroniki zədəsi olan pasiyentlərə əsəb gövdə hüceyrələri köçürülməsi üzrə əməliyyatın ilk mərhəlesinin uğurla başa çatdığını bildiriblər.

AZERTAC Rusiya KIV-lərinə istinadla xəber verir ki, köçürülmə dörd pasiyentdən üçündə ciddi fəsadlar tövətmədən onların vəziyyətinin yaxşılaşması ilə nəticələnib. Belə ki, insanın onurğa beynindən alınan əsəb gövdə hüceyrələri xətti istifadə olunub. Dörd könüllüyə hərəyə tərkibində 1,2 milyon gövdə hüceyri olan 6 inyeksiya edilib. Alımlar əvvəlcə bu yanaşmanın təhlükəsizliyini yoxlamaq isteyiblər. Hər şey yaxşı keçib - transplantasiyanın tamamilə təhlükəsiz olması aşkarlanıb.

Yanaşmanın təsirliliyinə gəlincə, mütxəssislərin fikrincə, dörd könüllüdən üçünün vəziyyətinin yaxşılaşması dramatik nəticə deyil. Hərəki, sensor funksiyalar ve elektrofiziologiya kim göstəricilər təhlil olunub. Hələ 2013-cü ilde alımlar onurğa zədəsi olan sıçovullara gövdə hüceyrələrinin köçürülməsi əməliyyatını etmişdilər. Köçürülmənin nəticəsi əsərlərin regenerasiyasında və mobillik göstəricilərinin yaxşılaşmasında ifade olunub.

Bakıda pulsuz ekspress marşrutu açılıb

Bakıda pulsuz ekspress marşrutu açılıb. MMC-dən SİA-ya verilən məlumatə görə, vətəndaşlar 5-6 iyun tarixlərində saat 07:00-dan 15:50-dək, 7 iyun tarixində saat 08:00-dan 15:50-dək, 8-9 iyun tarixlərində isə saat 15:00-dan 00:40-dək "BakuBus" avtobuslarından istifadə edə bilərlər.

Azneft meydanı-Velopark ekspress marşrutu üzrə hərəkət edən "BakuBus" avtobuslarından istifadə pulsuzdur.

ELAN

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti ali təhsilli, 2 xarici dili bilən və yaşı 25-dək olan Azərbaycan Respublikasının qadın vətəndaşlarının həqiqi hərbi xidmətə qəbulunu elan edir.

Namizədlərin xarici dil bilikləri peşəkar mütxəssislər tərəfindən qiymətləndiriləcəkdir.

Xidmətə qəbul olmaq isteyən vətəndaşlar Dövlət Sərhəd Xidməti aparatına müraciət edə bilərlər.

Ünvan: Bakı şəhəri Səbail rayonu Z.Əliyeva küçəsi 30.
Əlaqə telefonu: 493-62-47

***

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Davamlı təhsil və təlim şöbəsinin riyaziyyat müəllimliyi ixtisası üzrə dinləyici Tağıyev Cannesib Tağı oğlunun dinləyici vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

***

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Biologiya müəllimi ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Ağazadə Eyvaz Malik oğlunun tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

***

Cəfərova Aytən Elxan qızına 23.10.2012-ci ildə verilmiş AZ 09579233 sayılı şəxsiyyət vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses"in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzəRTAC, SİA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**

Ses

Son səhifə

6 iyun

Bakıda DÇ-də növbəti qaliblər müəyyənləşib

Bakıda keçirilən velosiped idmanının BMX növü üzrə dünya çempionatının "Challenge" yarışlarında qızlar arasında iki yaş kateqoriyası üzrə qaliblər müəyyənləşib. SİA-nın məlumatına görə, 16 və daha aşağı yaşı qızların yarışında ABŞ idmançısı Makkenziya Qeyhart birinci olub. Yaponiyalı Jui Yabuta ikinci, Fransa təmsilçisi Kamilla İmbert üçüncü pillədə qərarlaşıblar.

Çempionatda 17-29 yaşlı velosipedçilərin yarışında ilk iki pillədə niderlandlı idmançılar - Suele Ruitenga və Tamar Vedder yer almışlar. Üçüncü pillədə isə yeni zelandiyalı Toni Ceyms qərarlaşıb. Qeyd edək ki, iyunun 9-dək davam edəcək dünya çempionatında 43 ölkədən 1500-dək velosipedçi birincilik uğrunda mübarizə aparacaq.

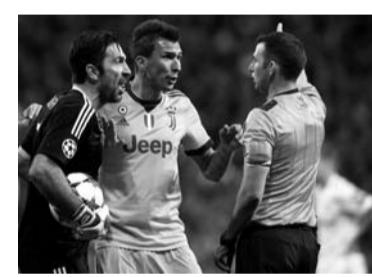
"Barselona" daha bir ilkə imza atıb

Qarışdan gələn dünya çempionatında iştirak edəcək 32 yığma komandanın hər biri bu turnirə 23 futbolçudan ibarət son siyahılarını elan ediblər. AZERTAC xəber verir ki, "Barselona" komandası dünya çempionatları üçün bir növ rekord müəyyən edib: o, tarixdə ilk klubdur ki, oyuncuları dünya çempionatının bütün qruplarında iştirak edəcəklər.

Dünya çempionatında çıxış edəcək bütün yığmalar səkkiz qrupa bölündü. Hər qrupa 4 milli komanda daxildir. Xatırladırıq ki, futbol üzrə 2018-ci il dünya çempionatı iyun 14-dən iyun 15-dək Rusiyanın 11 şəhərində keçiriləcək.

Britaniyalı velosipedçi: "Azərbaycanda yüksək qonaqpərvərlik və xoş münasibət gördüm"

Bakını çox bəyəndim. Müasir binalar, təmiz küçələr, gülərz insanlar yaddaşım-da daim qalacaq. Bakıda velosiped idmanının BMX növü üzrə dünya çempionatı yüksək səviyyədə təşkil olunub. Veloparkda idmançıların rahatlığı üçün hər cür şərait yaradılıb. Burada yarışlar dostluq mühitində keçir. Bunu velosiped idmanının BMX növü üzrə Bakıda keçirilən dünya çempionatının iştirakçısı, Böyük Britaniya millisinin üzvü Piter Korfield iyunun 5-de AZERTAC-a müraciətində deyib. Azərbaycan xalqının səmimiyyətinin, qonaqpərvərliyinin, eləcə de ölkəmizin gözəlliyyətinin onda xoş təessürat oyaltdığını vurgulayan britaniyalı velosipedçi bildirib: "Ölkənizdə insanlardan ancaq yüksək qonaqpərvərlik və xoş münasibət gördüm. Burada hər şey xoş möhtəşəmdir. Azərbaycanda gördüklərim haqda mütləq dostlarma danışacağam", - deyə Piter Korfield bildirib.

UEFA Buffonu cəzalandırıb

UEFA "Juventus"un qapıcısı Canlıuci Buffonu cəzalandırıb. Avropa futbol qurumunun rəsmi saytında yer alan xəbərə görə, Çempionlar Liqasının 1/4 final mərhəlesinin "Real"la cavab oyununda (3:1) qırmızı vərəqə gören və baş hakim Maykl Oliveri təhqir edən qolkipər 3 oyundan cəza alıb. Qeyd edək ki, M. Oliver Madriddəki oyunda 3:0 hesabla ilə önde olan "Juventus"un qapısına penaltı teyin etmişdi. Hakimə sərkəşədə etirazını bildiren Buffon qırmızı vərəqə ilə meydandan qovulmuşdu. Təcrübəli qapıcı oyundan sonra verdiyi açıqlamada referini təhqir etmişdi.

"Qvardiola həmişə mənə paxılıq edib"

Manchester Siti"nin sabiq futbolcusu Yaya Ture klubun baş məşqçisi Pep Qvardiolanı sərt tənqid edib. Qol.az-in xarici KIV-lərə istinadən yaydığı xəbərə görə, afrikalı oyuncu 47 yaşlı mütxəssisi irçilikdə günahlandırib: "Manchester Siti"də özümü fiziki olaraq həmişə hazır vəziyyətdə tutmağa çalışdım. Məşqlərdə komandanın en yaxşı və en gənc oyuncuları ilə eyni səviyyədə olduğumu göstərdim. Ancaq sonra anladım ki, bu fiziki məsələ deyil. Səbəbinə bilmirəm, amma Qvardiola həmişə mənə paxılıq edib. Məni özüne rəqib olaraq gördü. Mən etdiyini inyestaya edərdi? Biz afrikalılar hər zaman digər oyuncularla eyni münasibəti görmürük. Bundan narazı olan ilk adam mən deyiləm. Ancaq ədalətsizliklərə daha çox afrikalı futbolçular məruz qalır. Qvardiola əfsanəsini yikan insan olmaq istəyirəm". Turenin sözlərinə görə, Qvardiola özünü elə aparıb ki, sanki irqci deyil: "Çünki o, çox ağıllıdır. Ancaq ne vaxtsa 5 afrikalı futbolçunun oynadığı komandaya başçılıq etsə, ona tort göndərəcəm".

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses"in komputer mərkəzində yığılır, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzəRTAC, SİA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.